

Proceedings

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ
งานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5

วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีกวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ
จากยุคพุทธกาลสู่โลกดิจิทัล

The 5th National Academic Conference On Ethics in the Old Scriptures : From the Buddha Era to the Digital World (MCURK.2023)

วันอาทิตย์ที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2566

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings)
งานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 The 5th National Academic Conference (MCU.RK.2023)

เรื่อง “จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุคพุทธกาลสู่โลกดิจิทัล”
Ethics in the Old Scriptures: From the Buddha Era to the Digital World

เผยแพร่ออนไลน์ : <https://rk.mcu.ac.th/>

ที่ปรึกษา

พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร.
พระธรรมวชิราวุฒ, ดร.

พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.
พระเทพปวรเมธี, รศ.ดร.

กองบรรณาธิการ

พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, ศาสตราจารย์ ดร.
พระมหาสมบุญ วุฒิกโร, รองศาสตราจารย์ ดร.
พระสุธีรัตนบัณฑิต, รองศาสตราจารย์ ดร.
พระเมธาวิเชียร, รองศาสตราจารย์ ดร.
พระมหาหมื่นวินทร์ ปุริสุตโต, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
พระครูปลัดประวิทย์ วรธมโม, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง
ศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตรเจริญ
รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน
รองศาสตราจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์
รองศาสตราจารย์ ดร.สิริกกร กาญจนสุนทร
รองศาสตราจารย์ พ.ต.อ.หญิง ดร.ศิริพร นุชสำเนียง
รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ อินทองปาน
รองศาสตราจารย์ ดร.โกนิฐ์ ศรีทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัณฑ์ คัชชิตมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์
พระมหาประกาศิต สิริเมธ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
พระเจริญพงษ์ ธรรมทีโป, ดร.
คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ วิทยาลัยสงฆ์

บรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ
กองบรรณาธิการและเลขานุการ
ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

จัดทำโดย :

วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี เลขที่ 51 หมู่ที่ 2 ตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
73210 โทรศัพท์โทรสาร 034-326912 WWW.RK.MCU.AC.TH

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

บทบรรณาธิการ

คัมภีร์โบราณที่บรรพชนคนไทยนำมาบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ในอดีต นอกจากการบันทึกหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาแล้ว คัมภีร์โบราณประเภทต่าง ๆ ได้บันทึกเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ โหราศาสตร์ วรรณกรรม พงศาวดาร กฎหมายโบราณ ตำรายา คาถาอาคม ภูมิปัญญา คติธรรม ความเชื่อ นิทานชาดก นิทานพื้นบ้าน เป็นต้น ทุกเรื่องราวที่บันทึกไว้ในคัมภีร์ล้วนเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตมนุษย์ในแง่มุมต่าง ๆ มีเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรแก่การอนุรักษ์และการถ่ายทอดมรดกภูมิปัญญาสู่คนรุ่นปัจจุบัน

วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดไร่ขิง พระอารามหลวง จังหวัดนครปฐม ในฐานะสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของคณะสงฆ์ไทย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการผลิตและเผยแพร่ผลงานวิจัยหรือผลงานวิชาการเพื่อให้เกิดการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ ดังนั้น วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงได้กำหนดจัดงาน “การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 ในหัวข้อ “จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุคพุทธกาลสู่โลกดิจิทัล” The 5th Academic Conference on “Ethics in the Old Scriptures: From the Buddha Era to the Digital World” (MCU.RK.2022) มีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยน เผยแพร่ผลงานวิจัย ผลงานวิชาการระดับชาติ และเพื่อการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์เชิงบูรณาการในการพัฒนาปัญญาและคุณธรรมของคนในสังคม ประเทศชาติ

ในการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕ มีการปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “พุทธจริยศาสตร์ในคัมภีร์โบราณและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา” โดย รศ.ดร. ศานติ ภักดีคำ รองเลขาธิการราชบัณฑิตยสภา การเสวนาทางวิชาการ การนำเสนอผลงานทางวิชาการ การจัดแสดงนิทรรศการ เรียนรู้มรดกภูมิปัญญา สัมผัสชีวิตชุมชน ชิมอาหารพื้นถิ่น โดยมีผลงานผ่านการนำเสนอรวม ๑๒๔ ผลงาน เป็นผลงานจากหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๘ หน่วยงาน และจากหน่วยงานภายนอก ๑๙ หน่วยงาน

ขออนุโมทนาขอบพระคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนร่วมให้การจัดกิจกรรมบรรลุดุวัตถุประสงค์ของโครงการและสำเร็จลงด้วยดี ในนามคณะกรรมการดำเนินงานหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความร่วมมือที่ดีจากทุกท่านเช่นนี้ต่อไป หากกิจกรรมนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ทางคณะกรรมการดำเนินงานต้องกราบขออภัยมา ณ โอกาสนี้ และขอขอบคุณสำหรับเมตตาธรรมค่านี้นั้นต่าง ๆ เพื่อจะนำไปปรับปรุงการดำเนินงานให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นในคราวต่อไป

(พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, ศ.ดร.)

บรรณาธิการงานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕

วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โครงการประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติ
การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕
ในหัวข้อ “จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุคพุทธกาลสู่โลกดิจิทัล”
The 5th National Academic Conference

On Ethics in the Old Scriptures: From the Buddha Era to the Digital World (MCU.RK.2023)

๑. ชื่อโครงการ : โครงการประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติ
การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕ ในหัวข้อ “จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุคพุทธกาล
สู่โลกดิจิทัล” The 5th National Academic Conference On Ethics in the Old
Scriptures: From the Buddha Era to the Digital World (MCU.RK.2023)

๒. ส่วนงานหลักที่รับผิดชอบ : วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ภาคีเครือข่าย/หน่วยงานที่เข้าร่วม

1) หน่วยงานภายใน

วิทยาเขตขอนแก่น	วิทยาเขตเชียงใหม่
วิทยาลัยสงฆ์พ้อขุนผาเมือง เพชรบูรณ์	วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
วิทยาลัยสงฆ์เพชรบุรี	วิทยาลัยสงฆ์เชียงใหม่
วิทยาลัยสงฆ์ชลบุรี	วิทยาลัยสงฆ์นครพนม
วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน	วิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ
วิทยาลัยสงฆ์กาญจนบุรีศรีโพธิ์	วิทยาลัยสงฆ์พิจิตร

2) หน่วยงานภายนอก

มหาวิทยาลัยมหิดล	มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	มหาวิทยาลัยศิลปากร
กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์	วิทยาลัยชุมชนยโสธร
สถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	วิทยาลัยชุมชนน่าน
องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี

สำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดชลบุรี	โรงเรียนนานาชาติการ์เด็น กรุงเทพมหานคร
โรงเรียนวัดคงคาราม โพนาราม ราชบุรี	โรงเรียนธรรมาธิปไตย โพนาราม ราชบุรี
โรงเรียนวัดม่วง บ้านโป่ง ราชบุรี	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนครคีรี
ศูนย์ทอผ้ามอญทอมือบ้านม่วง บ้านโป่ง ราชบุรี	สถานีตำรวจภูธรกุฉุขุม โสธร
สถาบันการเรียนรู้เพื่อปวงชน (มหาวิทยาลัยชีวิต)	
สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติแห่งที่ ๑ ราชบุรี	
ศูนย์การเรียนรู้กลุ่มผ้าทอศรีอู่มพร ลาวครั้ง โพรงมะเตือ เมืองนครปฐม	
วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง	

4. สนับสนุนและสอดคล้อง

สนับสนุนพันธกิจ : ด้านการวิจัยและพัฒนา, ด้านการบริการวิชาการ

สอดคล้องกับแผนพัฒนาวิทยาลัยสงฆ์ : ยุทธศาสตร์ ข้อที่ 2 พัฒนางานวิจัยและสร้างพุทธนวัตกรรมให้มีคุณค่าตอบสนองของคณะสงฆ์และท้องถิ่น

5. หลักการและเหตุผล

คัมภีร์โบราณที่บรรพชนคนไทยนำมาบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ในอดีต เรียกกันทั่วไปว่า “หนังสือใบลาน” หรือ “คัมภีร์ใบลาน” ที่เรียกว่าคัมภีร์ใบลานเพราะเนื้อเรื่องที่จดจารลงบนใบลานส่วนใหญ่เป็นพระสัทธรรมคำสั่งสอนในพระพุทธศาสนา ด้วยเหตุที่พระธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญอันสูงสุดของพระพุทธศาสนา เมื่อจดจารลงบนใบลาน ก็ทำให้คัมภีร์ใบลานมีความสำคัญและศักดิ์สิทธิ์ไปด้วย ฉะนั้น พุทธศาสนิกชนคนไทยจึงถือกันเป็นธรรมเนียมว่าคัมภีร์ใบลานเป็นสิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญ เก็บรักษาอย่างดีในที่อันควรดูจเดียวกับพระพุทธรูป คัมภีร์ใบลานถือว่าเป็นวัฒนธรรมทางภาษาที่บรรพชนได้สรรคสร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในสังคมที่มีการสืบทอดกันมาเป็นเวลาอันยาวนานจากบรรพชนรุ่นหนึ่งสู่อุชนรุ่นหลังสืบ ๆ กันมา เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่เป็นเสมือนกระจกส่องให้อุชนรุ่นหลังได้รู้จักภูมิหลัง หรือพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของตนเองและของชุมชนตนเองได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นหลักฐานขั้นต้นที่สำคัญต่อวงวิชาการที่บันทึกเหตุการณ์และเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งคติโลกและคติธรรม นอกจากการบันทึกหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาแล้ว คัมภีร์ใบลานได้บันทึกเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ไทโรศาสตร์ วรรณกรรม พงศาวดาร กฎหมายโบราณ ตำรายา คาถาอาคม ภูมิปัญญา คติธรรม ความเชื่อ นิทานชาดก นิทานพื้นบ้าน เป็นต้น ทุกเรื่องราวที่บันทึกไว้ในคัมภีร์ใบลานล้วนเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้จึงมีเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรแก่การอนุรักษ์และถ่ายทอดภูมิปัญญา องค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา ภูมิปัญญาที่บันทึกในคัมภีร์โบราณ ส่งเสริมการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในเชิงประวัติศาสตร์จากคัมภีร์โบราณ ส่งเสริมการต่อยอดความรู้ให้สามารถถอดองค์ความรู้ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เกิดคุณค่าด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตประจำวัน ทั้งยังเป็นการรักษาความรู้ที่มีอยู่มิให้สูญหาย

วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดไร่ขิง พระอารามหลวง จังหวัดนครปฐม ในฐานะสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของคณะสงฆ์ไทย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการผลิตและเผยแพร่ผลงานวิจัยหรือผลงานวิชาการเพื่อให้เกิดการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ ดังนั้น วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงได้กำหนดจัดงาน “การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕ ในหัวข้อ “จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุคพุทธกาลสู่โลกดิจิทัล” The 5th Academic

Conference on “Ethics in the Old Scriptures: From the Buddha Era to the Digital World” (MCU.RK.2023) เพื่อเป็นกลไกส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรวิทยาลัยสงฆ์ในการผลิตและเผยแพร่ผลงานวิชาการ งานสร้างสรรค์ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อเป็นเวทีแห่งการเรียนรู้ร่วมกับเครือข่ายสถาบันการศึกษา นักวิชาการ และชุมชนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ระหว่างกันก่อให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งเชิงวิชาการและเชิงพัฒนาสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดประชุมวิชาการครั้งนี้จะเป็นการแสดงให้เห็นศักยภาพด้านการพัฒนางานวิชาการของวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดีและเป็นการยกระดับการยอมรับในแวดวงวิชาการ อีกทั้งเป็นเวทีนำเสนอผลงานและนวัตกรรมที่เป็นผลจากการศึกษาวิจัยสู่การนำไปใช้ประโยชน์ และเพื่อเป็นการฟื้นฟูอดีต พัฒนาปัจจุบัน สร้างสรรค์อนาคตเพื่อตน เพื่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

6. วัตถุประสงค์

6.1 เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการระดับชาติ เพื่อการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์เชิงบูรณาการในการพัฒนาปัญญาและคุณธรรมของคนในสังคมประเทศชาติ

6.2 เพื่อเป็นเวทีเผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย ทางด้านพระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ด้านทวารวดีศึกษา ด้านสังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การพัฒนาสังคม ด้านสาขาสหวิทยาการศึกษาระดับชาติ

7. กิจกรรมในงาน

7.1) การปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “พุทธจริยศาสตร์ในคัมภีร์โบราณและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา” โดย รศ.ดร. ศานติ ภักดีคำ รองเลขาธิการราชบัณฑิตยสภา

7.2) การเสวนาวิชาการ เรื่อง “จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุคพุทธกาลสู่โลกดิจิทัล” ผู้ร่วมเสวนา ประกอบด้วย

(๑) พระมหาบุญเลิศ อินทปญฺโญ, ศ.ดร. รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี ฝ่ายบริหาร

(๒) ผศ.ดร. อภิรักษ์ เกษมผลกุล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

(๓) ดร.ธนกร ศรีสุกใส ผู้จัดการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

(๔) ดร.พิศาล บุญผูก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

7.3) การนำเสนอผลงานวิชาการ ด้านพระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และทวารวดีศึกษา ด้านสังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ สหวิทยาการพัฒนาสังคม และ ด้านสหวิทยาการศึกษาระบบบรรยาย (Oral Presentation) โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงานวิชาการ ประกอบด้วย

(๑) ผศ.ดร. กังวล คัชชิมา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

(๒) ผศ.ดร. วรากรณ์ พูลสวัสดิ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

(๓) ผศ.ดร.คมพล สุวรรณภู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และ

(๔) พระมหาสุเทพ สุปณฺธิโต, ผศ. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

7.4) การจัดนิทรรศการแสดงผลงาน ประกอบด้วย

(๑) นิทรรศการวิถีวัฒนธรรม “แต่งกายแบบมอญ”

(๒) นิทรรศการวิถีวัฒนธรรม “ชิมอาหารมอญ”

- (๓) นิทรรศการผ้าทอมือ “มอญบ้านม่วง
- (๔) นิทรรศการผ้าทอมือ “ลาวครึ่ง”
- (๕) “สื่อสาร สร้างสรรค์ ภาษามอญ”
- (๖) “สาธิตการตัดพวงมะโหวด” นักเรียนโรงเรียนวัดคงคาราม ราชบุรี
- (๗) “ศิลปะการปะติด” นักเรียนโรงเรียนวัดคงคาราม ราชบุรี
- (๘) “สะบ้ามอญ” นักเรียนโรงเรียนวัดม่วง ราชบุรี
- (๙) การแสดงผลงาน กรมศิลปากร
- (๑๐) การแสดงผลงาน นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการพัฒนาศังคม
- (๑๑) กิจกรรมตอบปัญหาชิงรางวัล นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาพระพุทธศาสนา

8. ผลสำเร็จ

ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย	ผลดำเนินการ
1 มีหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วม	5 หน่วยงาน	38 หน่วยงาน
2 มีผลงานเข้าร่วมนำเสนอ	50 ผลงาน	121 ผลงาน
3 ค่าเฉลี่ยประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม	3.50	4.69
4 ค่าเฉลี่ยประเมินการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้	3.50	4.80

9. ประโยชน์ที่ได้รับ

9.1 ผู้เข้าร่วมเสวนาเกิดการตระหนักเห็นคุณค่าและความสำคัญของจริยธรรมในคัมภีร์โบราณและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา นำไปสู่การถ่ายทอดเพื่อใช้ประโยชน์เชิงบูรณาการในการสร้างสังคมสันติสุขได้

9.2 นักวิชาการ นิสิต นักศึกษา ประชาชน ผู้สนใจทั่วไป สามารถนำองค์ความรู้จากเวทีเสวนาทางวิชาการ และองค์ความรู้จากการเผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย ทางด้านพระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และด้านทวารวดีศึกษา ด้านสังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การพัฒนาศังคม ด้านสาขาสหวิทยาการศึกษา ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาปัญญาและคุณธรรมของสังคมประเทศชาติได้

คำสั่ง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๒๓๙๓ / ๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเอกสารประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕

ในหัวข้อ “จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุคพุทธกาลสู่โลกดิจิทัล”

The 5th National Academic Conference (MCU.RK.2023)

วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อให้การจัดประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕ ในหัวข้อ “จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุคพุทธกาลสู่โลกดิจิทัล” The 5th National Academic Conference On Ethics in the Old Scriptures: From the Buddha Era to the Digital World (MCU.RK.2023) โดยใช้ระบบออนไลน์ ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ณ วัดคงคาราม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และค่านิยมของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการเอกสารประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕ ในหัวข้อ “จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุคพุทธกาลสู่โลกดิจิทัล” The 5th National Academic Conference On Ethics in the Old Scriptures: From the Buddha Era to the Digital World (MCU.RK.2023) วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย :-

๑. พระมหาบุญเลิศ อธิปญโญ, ศาสตราจารย์ ดร.	บรรณาธิการ
๒. พระมหาสมบุญ ฐิติโกโร, รองศาสตราจารย์ ดร.	กองบรรณาธิการ
๓. พระสุธีรัตนบัณฑิต, รองศาสตราจารย์ ดร.	กองบรรณาธิการ
๔. พระเมธาวิเชียร, รองศาสตราจารย์ ดร.	กองบรรณาธิการ
๕. พระมหาพนวินทร์ ปุริสุตตโม, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.	กองบรรณาธิการ
๖. พระครูปลัดประวิทย์ วรตมโม, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.	กองบรรณาธิการ
๗. ศาสตราจารย์ ดร. บุญทัน ดอกไธสง	กองบรรณาธิการ
๘. ศาสตราจารย์ ดร. วิษณุ งามจิตตเจริญ	กองบรรณาธิการ
๙. รองศาสตราจารย์ ดร. วุฒินันท์ กันทะเตียน	กองบรรณาธิการ
๑๐. รองศาสตราจารย์ ดร. ชลวิทย์ เขียวจิตต์	กองบรรณาธิการ
๑๑. รองศาสตราจารย์ ดร. สิริกร กาญจนสุนทร	กองบรรณาธิการ
๑๒. รองศาสตราจารย์ พ.ศ.อ.หญิง ดร. สิริพร นุชสำเนียง	กองบรรณาธิการ
๑๓. รองศาสตราจารย์ ดร. ประเวศ อินทองปาน	กองบรรณาธิการ

๓๔. รองศาสตราจารย์ ดร.โกณิฏฐ์ ศรีทอง	กองบรรณาธิการ
๓๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กังวล ศัชชีมา	กองบรรณาธิการ
๓๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์	กองบรรณาธิการ
๓๗. พระมหาประกาศิต สิริเมธ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์. ดร.	กองบรรณาธิการและเลขานุการ
๓๘. พระเจริญพงษ์ ธรรมทีโป, ดร.	กองบรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่ ดังนี้ :

๑) ตรวจสอบรูปแบบบทความ พิจารณาคุณภาพและความเหมาะสมของผลงานเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในงานประชุมวิชาการระดับชาติ ของวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี

๒) ตรวจสอบการคัดลอกผลงานของผู้อื่น (Plagiarism) โดยใช้เครื่องมือหรือโปรแกรมที่เชื่อถือได้เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือต่อผลงานวิชาการที่ตีพิมพ์ในการประชุมวิชาการว่า ไม่มีการคัดลอกผลงานของผู้อื่นและพิจารณา "ตอบรับ" หรือ "ปฏิเสธ" การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานนั้น ๆ

๓) จัดทำต้นฉบับแก่ผู้ทรงคุณวุฒิ และจัดทำรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) ฉบับสมบูรณ์เพื่อเผยแพร่ต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำสั่ง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๗๖๕ / ๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความทางวิชาการ (Peer Reviewer)

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕

ในหัวข้อ "จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุคพุทธกาลสู่โลกดิจิทัล"

The 5th National Academic Conference (MCU.RK.2023)

วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อให้การจัดประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕ ในหัวข้อ "จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุคพุทธกาลสู่โลกดิจิทัล" The 5th National Academic Conference On Ethics in the Old Scriptures. From the Buddha Era to the Digital World (MCU.RK.2023) โดยใช้ระบบออนไลน์ ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ณ วัดสงคราม อำเภอยะบะระ จังหวัดราชบุรี เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความทางวิชาการ (Peer Reviewer) การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕ ในหัวข้อ "จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุคพุทธกาลสู่โลกดิจิทัล" The 5th National Academic Conference On Ethics in the Old Scriptures: From the Buddha Era to the Digital World (MCU.RK.2023) วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย :-

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

๑. พระมหาสมบุญ วุฒิกโร, รองศาสตราจารย์ ดร.
๒. พระสุธีรัตนบัณฑิต, รองศาสตราจารย์ ดร.
๓. พระครูปลัดประวิทย์ วรธมโม, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
๔. พระครูโสภณวิธานวิศร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
๕. ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง
๖. ศาสตราจารย์ ดร.จันทน์ อดิวัฒนสิทธิ์
๗. รองศาสตราจารย์ ดร.สุพหล สุยะพรหม
๘. รองศาสตราจารย์ ดร.โกนัญญ์ ศรีทอง
๙. รองศาสตราจารย์ ดร.ธัชชานันท์ ลิขิตเดช

- ๑๖. รองศาสตราจารย์ ดร. วรวิทย์ นิ่มศรีพันธ์
- ๑๗. รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ศรีนิลนง
- ๑๘. รองศาสตราจารย์ ดร. สุภัทก์พันธ์ ศรีวิจิตร
- ๑๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภัทก์พันธ์ ศรีวิจิตร
- ๒๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัชวิทย์ อิ่มนงนาค
- ๒๑. พระครูโฆสภูมิภาสภิรัต วิมลสุโขทัย, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
- ๒๒. พระครูโฆสภูมิภาสภิรัต วิมลสุโขทัย, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

๑	พระพรหมวิจิตรธรรม, รองศาสตราจารย์ ดร.	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
๒	พระพรหมวิมลวิเศษ ปุริสุตฺตโก., ผู้รับใบอนุญาต อาจารย์ ดร.	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
๓	ศาสตราจารย์ ดร. วิฑูรย์ อานันท์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๔	รองศาสตราจารย์ ดร. สุจิตต์ ภัทนะประณีต	มหาวิทยาลัยมหิดล
๕	รองศาสตราจารย์ ดร. วรวิทย์ อิ่มนงนาค	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๖	รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิทย์ อัญญาสุนทร	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๗	รองศาสตราจารย์ ดร. ประทีป อิ่มนงนาค	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๘	รองศาสตราจารย์ ดร. ไฉยมาร อิ่มนงนาค	มหาวิทยาลัยบูรพา
๙	รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาวดี อิ่มนงนาค	มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๐	รองศาสตราจารย์ ดร. อัญญา อิ่มนงนาค	มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
๑๑	รองศาสตราจารย์ ผศ.ดร.หญิง ดร. ศิริพร บุณยสาร	โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
๑๒	รองศาสตราจารย์ อรรถพร อิ่มนงนาค	มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
๑๓	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กัญญา อิ่มนงนาค	มหาวิทยาลัยศิลปากร
๑๔	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาวิมล อิ่มนงนาค	มหาวิทยาลัยศิลปากร
๑๕	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประวีณ อิ่มนงนาค	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๑๖	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุมิตต์วิจิตร อิ่มนงนาค	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ทั้งนี้ มีมติว่าให้ปิดตัวไป

ทำ ณ วันที่ ๗ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(พระธรรมวิชรวิมลรัตน์, ศ.ดร.)

ผู้อำนวยการมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร

คำสั่ง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๗๖๕ / ๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕
ในหัวข้อ "จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุคพุทธกาลสู่โลกดิจิทัล"

The 5th National Academic Conference On Ethics in the Old Scriptures: From
the Buddha Era to the Digital World (MCU.RK.2023)

วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อใช้การจัดงานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕ ในหัวข้อ "จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุค
พุทธกาลสู่โลกดิจิทัล" The 5th National Academic Conference On Ethics in the Old Scriptures:
From the Buddha Era to the Digital World (MCU.RK.2023) ให้ใช้ระบบออนไลน์ ในหัวข้อนี้ ที่
กลางเดือน พ.ศ. ๒๕๖๖ ณ วัดคงคาราม ตำบลโพธิ์ตาก จังหวัดราชบุรี เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มี
ประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๖ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายชื่อต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการจัดงานประชุมวิชาการ
ระดับชาติ ครั้งที่ ๕ ในหัวข้อ "จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุคพุทธกาลสู่โลกดิจิทัล" The 5th National
Academic Conference On Ethics in the Old Scriptures: From the Buddha Era to the Digital
World (MCU.RK.2023) วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ประกอบด้วย -

คณะกรรมการอำนวยการ

๑. พระพรหมโมหิต, ศ.ดร.	ที่ปรึกษา
๒. พระพรหมเวที, Ph.D	ที่ปรึกษา
๓. พระธรรมโพธิ์โมหิต, ศ.ดร.	ที่ปรึกษา
๔. พระธรรมวิธานวิตร, ดร	ประธานอำนวยการ
๕. พระเทพวรมณี, วศ.ดร.	รองประธานอำนวยการ
๖. พระเทพวิจิตรจารย์, รศ.ดร	กรรมการ
๗. พระภิกษุวิจิตร บุญส	กรรมการ
๘. พระสุรวัชรรัตน์โมหิต, รศ.ดร	กรรมการ
๙. พระครูธีรธรรมวิจิตร	กรรมการ

๘.	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ, ๙๑	กรรมการ
๙.	พระครูบุญมีโชติธรรม, ๙๑	กรรมการ
๑๐.	พระครูสังฆรักษ์ ธรรมโม, ๙๑	กรรมการ
๑๑.	พระครูปลัดพินิจ ฐิตาโร	กรรมการ
๑๒.	ดร.วิวัฒน์ กิ่งแก้ว	กรรมการ
๑๓.	นายเกษม ธรรมโม	กรรมการ
๑๔.	ผศ.ดร.ภ. ภิรมย์ นิลประจักษ์	กรรมการ
๑๕.	ดร.น.ส.พ. ธีระพงษ์	กรรมการ
๑๖.	นายสุรสิทธิ์ นิลประจักษ์	กรรมการ
๑๗.	นาย ภิรมย์ ฐิตาโร	กรรมการ
๑๘.	นายเกษม ธีระพงษ์	กรรมการ
๑๙.	ดร.ธีระพงษ์ ธรรมโม	กรรมการ
๒๐.	พระครูใหญ่ ธีระพงษ์ ธรรมโม, ๙๑	กรรมการ
๒๑.	พระมหาประทีป สิริเมธ, ๙๑	กรรมการ
๒๒.	พระปลัดประจักษ์ ฐิตาโร, ๙๑	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ : ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม สนับสนุนการดำเนินงาน ทั้งภายในที่โรงเรียน และไป
 ภายนอกโรงเรียน อันช่วยส่งเสริมพัฒนาการเรียนให้ดียิ่งขึ้นไปอีกต่อไปได้โดยเร็ว

คณะกรรมการดำเนินงาน

๑.	พระครูธรรมวิจิตร ธีระ, ๙๑	ประธานดำเนินงาน
๒.	พระครูบุญเลิศ ฐิตาโร, ๙๑	รองประธานดำเนินงาน
๓.	พระครูบุญมีโชติธรรม, ๙๑	กรรมการ
๔.	พระครูสังฆรักษ์ ธรรมโม, ๙๑	กรรมการ
๕.	ดร.วิวัฒน์ กิ่งแก้ว	กรรมการ
๖.	พระครูปลัดพินิจ ฐิตาโร	กรรมการ
๗.	พระมหาประทีป สิริเมธ, ๙๑	กรรมการ
๘.	พระปลัดประจักษ์ ฐิตาโร, ๙๑	กรรมการ
๙.	พระครูใหญ่ ธีระพงษ์ ธรรมโม, ๙๑	กรรมการ
๑๐.	พระมหาประทีป สิริเมธ, ๙๑	กรรมการ
๑๑.	ดร.ธีระพงษ์ ธรรมโม	กรรมการ
๑๒.	ดร.น.ส.พ. ธีระพงษ์	กรรมการ
๑๓.	ดร.ภ. ภิรมย์ นิลประจักษ์	กรรมการ
๑๔.	ดร.น.ส.พ. ธีระพงษ์	กรรมการ
๑๕.	ผศ.ดร.ภ. ภิรมย์ นิลประจักษ์	กรรมการ

๑๖.	ดร.นพ.นเรศพร ตันศิริวงศ์	กรรมการ
๑๗.	ดร. (พิเศษ) พง.สว.วิบูลย์ วงษ์สะอาด	กรรมการ
๑๘.	ดร.วันเกียรติคุณ ชัยเกษมศรี	กรรมการ
๑๙.	นายสุวัฒน์ วงศ์สุวัฒน์	กรรมการ
๒๐.	ดร.สุรัตน์ พันธ์ชัย	กรรมการ
๒๑.	นายสาวิตรี วรรณพรหมจันทร์	กรรมการ
๒๒.	นายโรจน์ศักดิ์ นิตย์เสนาณรงค์	กรรมการ
๒๓.	นายสมานนิตย์ นามะ วัชรอุทัย จิน	กรรมการ
๒๔.	พระครูบุญช่วย วัฒนศิริโกศล, ดร.	กรรมการและเลขาธิการ
๒๕.	นายสมชาย สังข์ศรี	ผู้ช่วยเลขาธิการ
๒๖.	นางสาวศุภากรวัฒน์ เวชประเสริฐทิริมาธิ์	ผู้ช่วยเลขาธิการ
๒๗.	นางสาวกมลพร จี๋นแดน	ผู้ช่วยเลขาธิการ
๒๘.	นายบุญมี โฉมเกิด	ผู้ช่วยเลขาธิการ
๒๙.	นายธีรวัฒน์ วรวิวัฒน์	ผู้ช่วยเลขาธิการ
๓๐.	นายสมชาติ บุญคุ้ม ชาติสุทธิ	ผู้ช่วยเลขาธิการ
๓๑.	นายสมชาย วัชรเกษมศรี	ผู้ช่วยเลขาธิการ
๓๒.	นายสมศักดิ์ นามะ นิตย์	ผู้ช่วยเลขาธิการ
๓๓.	พระครูวัฒน์ เขมวณฺโส	ผู้ช่วยเลขาธิการ
๓๔.	พระมหาสุวัฒน์ ฐานสุโขดม, ดร.	ผู้ช่วยเลขาธิการ
๓๕.	พระมหาณรงค์ศักดิ์ สุขนิต	ผู้ช่วยเลขาธิการ

มีหน้าที่ : ดำเนินงานในโครงการ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ดำเนินการไปอย่าง
 ราบรื่น มีประสิทธิภาพ และผู้ใต้บังคับบัญชาที่มอบหมายมาปฏิบัติให้ได้รับผลสัมฤทธิ์

คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ

๑.	พระสงฆ์สุเถร อภิชาต, ม.ค.	หัวหน้าคณะกรร
๒.	พระปลัด, พระพนธ์ สุว.ก.โต, มค.	รองหัวหน้าคณะกรร
๓.	พระสงฆ์, พระกิตติ นิตย์, มค.	รองหัวหน้าคณะกรร
๔.	ดร.วันไชย นิตย์	รองหัวหน้าคณะกรร
๕.	พระครูใหญ่วิภาสวิชัย วัฒนสุโขดม, ดร.	คณะทำงาน
๖.	พระครูใหญ่วิภาสวิชัย วัฒนสุโขดม, ดร.	คณะทำงาน
๗.	พระมหาณรงค์พร น. นิตย์, ดร.	คณะทำงาน
๘.	ดร.สุวิทย์ นิตย์	คณะทำงาน
๙.	ดร.น.นิตย์ นิตย์	คณะทำงาน
๑๐.	ดร.น.นิตย์ นิตย์	คณะทำงาน

๑๘.	ผศ.ดร.สาธิตวณิช วัฒนวงษ์	คณะทำงาน
๑๙.	ดร.นงนพ นนท คำเจริญวงศ์	คณะทำงาน
๒๐.	ผศ. (วิไลยา) ดร.อรวิภาณี วงษ์เสาวดี	คณะทำงาน
๒๑.	ดร.อัญญา อัญญาศรี	คณะทำงาน
๒๒.	นายสุรสิทธิ์ วงศ์สุรวัฒน์	คณะทำงาน
๒๓.	ดร.สุวิวัฒน์ พัทธน้อย	คณะทำงาน
๒๔.	นางสาวนิยวรรณ พงษ์ศักดิ์	คณะทำงาน
๒๕.	นายวิรัตน์ พิชัยเสนาณรงค์	คณะทำงาน
๒๖.	พระมหาสุภา วัฒนธูปะคุณี, ๘๖	คณะทำงาน
๒๗.	พระมหาประสิทธิ์ศักดิ์ สุภานันท์	คณะทำงาน
๒๘.	พระเชษฐาภรณ์ นนทวิไล, ๘๖	เลขานุการคณะทำงาน

หน้าที่ จัดทำเอกสาร, ระดมทุน, ระดมช่างวิชาการ, จัดทำคู่มือ, รับผิดชอบดำเนินงานสืบเนื่องจากการประชุม (๒๐๒๒๒๖) ของสภาฯ, ตรวจสอบความเรียบร้อยด้านวิชาการ, เข้าร่วมชมรมข้อมูลสารสนเทศ คณะกรรมการ พร้อมด้วยเจ้าภาพสรุปรายงานแก่ผู้บริหาร และปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินงานมอบหมาย

คณะทำงานฝ่ายสถานที่ และระบบสนับสนุน

๑.	พระครูสันตยาภิรักษ์	เจ้าพิธีภาคคณะทำงาน
๒.	พระครูปลัด ปรเมธีย์ จรรณโณ, ๘๘ สร	หัวหน้าคณะทำงาน
๓.	พระน.เสด็จประพจน์ สุภาวโร, ดร	รองหัวหน้าคณะทำงาน
๔.	พระมหาประภาสิต สิริเมธี, ๘๘ ดร.	รองหัวหน้าคณะทำงาน
๕.	ผศ.ดร.ไพฑูริย์ อภัยระวีกุล	คณะทำงาน
๖.	ดร.กาญจนา คำพวง	คณะทำงาน
๗.	ผศ.ดร.ศรณี สืบ วัฒนวงษ์	คณะทำงาน
๘.	นายสุรสิทธิ์ วงศ์สุรวัฒน์	คณะทำงาน
๙.	ดร.สุวิวัฒน์ พัทธน้อย	คณะทำงาน
๑๐.	นางสมนงาณ สันจวี	คณะทำงาน
๑๑.	นายวิรัตน์ พิชัยเสนาณรงค์	เลขานุการคณะทำงาน

หน้าที่ จัดเตรียมสถานที่ และระบบรองรับการจัดประชุม, จัดทำระบบการนำเสนอผลงานและอุปกรณ์ที่เกี่วข้อง เช่น, เครื่องเสียง, ไมโครโฟน และปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินงานมอบหมาย

คณะทำงานฝ่ายประสานงาน รับผลงาน และเกียรติบัตร

๑.	พระมหาประภาสิต สิริเมธี, ๘๘ ดร	หัวหน้าคณะทำงาน
๒.	ผศ.ดร.ไพฑูริย์ อภัยระวีกุล	หัวหน้าคณะทำงาน
๓.	ผศ. (วิไลยา) ดร.อรวิภาณี วงษ์เสาวดี	รองหัวหน้าคณะทำงาน

๔. ดร.สุรินทร์ ทิพย์อ้อย	รองหัวหน้าคณะทำงาน
๕. นางสาววิไล ภรณ์ประเสริฐ	คณะทำงาน
๖. พระมหาพรหมพงศ์ศักดิ์ สุขอนันต์	คณะทำงาน
๗. นางสาวอุษิตา บุญเด่น วิชาญ	คณะทำงาน
๘. นางสาวเกชากร วิเศษเกษตร์	คณะทำงาน
๙. นางสาวฉัตรระวี นนทิวิทย์	คณะทำงาน
๑๐. พระมหาสุภาวัฒน์ ฐิติวาทิน, ดร.	คณะทำงาน
๑๑. พระเชษฐวิบูลย์ ธรรมพิณ, ดร.	เลขานุการคณะทำงาน

โดยหน้าที่ : จัดทำระบบทะเบียนบัณฑิตเรียน พระสงฆ์สามเณร ผู้ทรงคุณวุฒิ, วิทยากร ผู้ให้คำแนะนำ, ผู้จัดการ, ศึกษานิเทศก์, ศึกษานิเทศน์, ศึกษานิเทศน์, ผู้ดำเนินการ, ผู้ประสานงาน, ผู้รวบรวมงาน, ผู้รวมงาน และ ผู้ใช้ระบบอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการจัดการเรียนการสอน

คณะทำงานฝ่ายจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์

๑. นายไพฑูรย์ ทิพย์เสนา เสนอธรรม	หัวหน้าคณะทำงาน
๒. นายศร สาธิตสำลี วัฒนวงษ์	คณะทำงาน
๓. นายณัฐ วัชร นาคบวงษ์	คณะทำงาน
๔. นายชัชวาลย์ สันติสุข	คณะทำงาน
๕. นายสุภะสิทธิ์ วงศ์สุวิวัฒน์	คณะทำงาน
๖. ดร.สุรินทร์ ทิพย์อ้อย	คณะทำงาน
๗. นายสมชาย สังข์ศรี	คณะทำงาน
๘. ดร.สุวิทย์ ฐิติวาทิน	คณะทำงาน
๙. นางสาวฉัตรระวี นนทิวิทย์	เลขานุการคณะทำงาน

โดยหน้าที่ : จัดทำสื่อและประชาสัมพันธ์โครงการ จัดทำสื่อ (Print – Mass – Media) เพื่อประชาสัมพันธ์และส่งเสริมงาน และ ผู้ใช้ระบบอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการจัดการเรียนการสอน

คณะทำงานฝ่ายการเงิน การบัญชี สวัสดิการและกองทัรรักษา

๑. พระเมธีพรหมญาณ สุปรภักโธ, ดร.	หัวหน้าคณะทำงาน
๒. นายสมชาย สังข์ศรี	คณะทำงาน
๓. นางสาวณัฐภาณี นนทิวิทย์	คณะทำงาน
๔. นางสาวอุษิตา บุญเด่น วิชาญ	คณะทำงาน
๕. นางสาวเกชากร วิเศษเกษตร์	คณะทำงาน
๖. นางสาวอรวิบูลย์ นนทิวิทย์	คณะทำงาน
๗. นางสาวกมลพร สัมภรณ์	เลขานุการคณะทำงาน

หมายเหตุ : จัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายในการดำเนินงานของคณะทำงาน จำนวนสอง ครั้งของคณบดีในการเปิดสายของคณะทำงานฝ่ายต่างๆ จัดประชาสัมพันธ์ การทัรรักษา สวัสดิการ กองทัรรักษา และ ผู้ใช้ระบบอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการจัดการเรียนการสอน

จังหวัด กรุงเทพมหานคร

วันที่ ๗ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหานคร

กำหนดการ

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕

ในหัวข้อ “จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุคพุทธกาลสู่โลกดิจิทัล”

The 5th National Academic Conference On Ethics in the Old Scriptures: From the Buddha Era to the Digital World (MCU.RK.2023)

ในวันอาทิตย์ ที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖ ณ วัดคงคาราม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
โดย วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

*****

กิจกรรมภาคเช้า :

๐๘.๓๐ น.	- ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร และผู้เข้าร่วมประชุมพร้อมกันในห้องประชุม
๐๘.๓๐-๐๘.๕๐ น.	- รับชมวีดิทัศน์ “วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาฯ กับการพัฒนาสังคม” - ชุดการแสดง “วัฒนธรรมมอญ” ชมรมผู้สูงอายุวัดคงคาราม ราชบุรี
๐๘.๕๐-๐๙.๓๐ น.	<p>พิธีเปิดการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕</p> <ul style="list-style-type: none"> - พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, ศ.ดร. รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดีฯ ฝ่ายบริหาร นำบูชาพระรัตนตรัย กล่าวปรารภการจัดงานและกล่าวเปิดงาน - ดร.กฤติยา ถ้ำทอง ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา กล่าวถวายรายงาน - รศ.ดร. ศานติ ภักดีคำ รองเลขาธิการราชบัณฑิตยสภา ปาฐกถานำประชุมวิชาการ เรื่อง “จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุคพุทธกาลสู่โลกดิจิทัล”
๐๙.๓๐-๑๐.๕๐ น.	<p>ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการ นำเสนอผลงานวิชาการที่ได้รับรางวัล</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ผศ.ดร.กั๊วล คัชชิมา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ๒. ผศ.ดร.วราภรณ์ พูลสวัสดิ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ๓. ผศ.ดร.คมพล สุวรรณภู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี <p>ผู้ดำเนินรายการ : พระมหาสุเทพ สุปณฺธิโต, ผศ. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย</p>

กิจกรรมภาคเช้า :

	<p>ห้องประชุมย่อย ๑ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา นำเสนอผลงานบทความวิชาการ เริ่ม เวลา ๐๙.๓๐ น.</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ</p> <p>๑. พระมหาประกาศิต สิริเมธ, ผศ.ดร. วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี</p> <p>๒. ผศ.ดร.โยตะ ชัยวรมันกุล วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี</p> <p>๓. ดร.กฤติยา ถ้ำทอง วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี</p>
<p>๑๐.๕๐-๑๑.๓๐ น.</p>	<p>ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการ ชมนิทรรศการ</p> <p>กิจกรรมเที่ยวชม/ตอบปัญหาชิงรางวัล</p> <p>จุดที่ ๑ จิตรกรรมฝาผนังยุครัตนโกสินทร์ตอนต้น อุโบสถวัดคงคาราม</p> <p>จุดที่ ๒ พิพิธภัณฑวัตถุคงคาราม คัมภีร์โบราณและศิลปวัตถุ</p> <p>เรียนรู้มรดกภูมิปัญญา สัมผัสชีวิตชุมชน ชิมอาหารพื้นถิ่น ชื้อของฝาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - บูธที่ ๑ นิทรรศการวิถีวัฒนธรรม “แต่งกายแบบมอญ” - บูธที่ ๒ นิทรรศการวิถีวัฒนธรรม “ชิมอาหารมอญ” - บูธที่ ๓ นิทรรศการผ้าทอมือ “มอญบ้านม่วง” - บูธที่ ๔ นิทรรศการผ้าทอมือ “ลาวครึ่ง” - บูธที่ ๕ “สื่อสาร สร้างสรรค์ ภาษามอญ” - บูธที่ ๖ “สาธิตการตัดพวงมะโหด” นักเรียนโรงเรียนวัดคงคาราม ราชบุรี - บูธที่ ๗ “ศิลปะการปะติด” นักเรียนโรงเรียนวัดคงคาราม ราชบุรี - บูธที่ ๘ “สะบ้ามอญ” นักเรียนโรงเรียนวัดม่วง ราชบุรี - บูธที่ ๙ การแสดงผลงาน กรมศิลปากร - บูธที่ ๑๐ การแสดงผลงาน นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการพัฒนาสังคม - บูธที่ ๑๑ กิจกรรมตอบปัญหาชิงรางวัล นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา
<p>๑๑.๓๐-๑๒.๓๐ น.</p>	<p>พัก/ฉันภัตตาหารเพล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแสดง ชุด “ระบำมอญสามัคคี” นักเรียนโรงเรียนธรรมาธิปไตย ราชบุรี - การแสดง ชุด “ระบำบ้านไร่” นักเรียนโรงเรียนธรรมาธิปไตย ราชบุรี - การแสดง “เต้น บาสโลบ มอญ” ชมรมผู้สูงอายุวัดคงคาราม ราชบุรี

กิจกรรมภาคบ่าย :

<p>๑๒.๓๐-๑๔.๓๐ น.</p>	<p>เสวนาวิชาการ เรื่อง “จริยธรรมในคัมภีร์โบราณ : จากยุคพุทธกาลสู่โลกดิจิทัล” (Ethics in the Old Scriptures: From the Buddha Era to the Digital World) ผู้ร่วมเสวนาประกอบด้วย</p> <p>๑. พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย</p> <p>๒. ผศ.ดร. อภิรักษ์ เกษมผลกุล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล</p> <p>๓. ดร.ธนกร ศรีสุขใส ผู้จัดการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์</p> <p>ผู้ดำเนินรายการ : พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, ศ.ดร. รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี</p>
<p>๑๔.๓๐</p>	<p>พิธีมอบรางวัล</p> <ul style="list-style-type: none"> - มอบเกียรติบัตรรางวัลบทความ ระดับดีเยี่ยม / ระดับดี - มอบเกียรติบัตรหน่วยงานเข้าร่วมแสดงผลงาน
<p>๑๕.๐๐ น.</p>	<p>พิธีปิดการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕ โดย พระธรรมวชิรานุวัตร, ดร. เจ้าคณะภาค ๑๔ ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, ศ.ดร. ประธานดำเนินงาน กล่าวถวายรายงาน - พระธรรมวชิรานุวัตร, ดร. ให้โอวาทปิดการประชุม

พิธีกร : พระมหาประกาศิต สิริเมโธ, ผศ.ดร. / ดร.สุรัตน์ พักน้อย / ผศ.ดร.โยตะ ชัยวรมันกุล / ดร.กฤติยา ถ้ำทอง

หมายเหตุ : กำหนดการนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

*****

กำหนดการนำเสนอผลงาน
การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕

ในวันอาทิตย์ ที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖ ณ วัดคงคาราม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
โดย วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

*****

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ

๑. ผศ.ดร.กั้วล คัชขิมา มหาวิทยาลัยศิลปากร
๒. ผศ.ดร.วรากรณ์ พูลสวัสดิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
๓. ผศ.ดร.คมพล สุวรรณภูมิ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
๔. พระมหาสุเทพ สุพนฺธิโต, ผศ. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (ผู้ดำเนินรายการ)

ผลงานที่ได้รับคัดเลือกให้นำเสนอ

ลำดับ	ชื่อผลงาน	ผู้นิพนธ์	เวลานำเสนอ
๑	พลังแห่งสมาธิในคัมภีร์พุทธโบราณ	พระมหาอริยะ อริยโชโย และ พระปลัดศานิตย์ นิจจงค์โณ	๐๙.๓๐-๐๙.๔๐
๒	จารีกนนครชุม : อักษรวิธิไทย วัฒนธรรมไทย และ พระพุทธรูปศาสนาในสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชาลิไทย	หนึ่งฤทัย เสียมทอง, ภัสราภรณ์ จันทร์แสงศิริ, เขียน อุ และบุญเลิศ วิวรรณ	๐๙.๔๐-๐๙.๕๐
๓	ความเชื่อเรื่องชีวิตหลังความตายมีอิทธิพลต่อแนวคิดและ พฤติกรรมของคนไทยอย่างไร	สุรเวท โตเจริญ	๐๙.๕๐-๑๐.๐๐
๔	การพัฒนาแนวทางการสื่อสารกัญชาผ่านสื่อออนไลน์	จารุวรรณ ชื่นฤทัย	๑๐.๐๐-๑๐.๑๐
๕	รูปแบบการจัดการเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้เลี้ยง ปลาในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม	สุภาพร ชินวงษ์รอด	๑๐.๑๐-๑๐.๒๐
๖	อักษรวิธิไทยและลักษณะบันฑิตที่ปรากฏในสมุดไทย วรรณกรรมพระพุทธรูปศาสนานันโทปนันทสูตรคำหลวง	เกริกเกียรติ กุลวิสุทธิ, กฤตนันท์ โนจิต, วิจิตรา เพ็งแข, และบุญเลิศ วิวรรณ	๑๐.๒๐-๑๐.๓๐
๗	การปรับตัวของครูปฐมวัยในยุค BANI WORD	นรินทร์ รินพนัสสัก, นัสวรรณ ใจมั่น และราชาวดี สุขภิรมย์	๑๐.๓๐-๑๐.๔๐
๘	ปริวรรตคัมภีร์โบลานเรื่อง “คำสอนศิษย์วัด” ของวัดคงคาราม จังหวัดราชบุรี	พระครูสันตยาภิรัต (สันติ สนฺติกโร)	๑๐.๔๐-๑๐.๕๐

*****

สารบัญผลงาน

ที่	ชื่อผลงาน	หน้า
1	แนวทางการอนุรักษ์คัมภีร์โบราณของวัดในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดย พระราชพัชรธรรมเมธี, พระสุธีวชิราภรณ์ และ พระมหาธนกร กิตติปัญญา	1-14
2	การจัดการองค์ความรู้ศิลปกรรมหอไตร โดย พระครูสิริรัตนานุวัตร	15-28
3	คุณค่าพิธีเหยาที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนชาวผู้ไท โดย ปัญญา กันภัย	29-37
4	วิวัฒนาการศาสนาและความสัมพันธ์การเมือง โดย บุญยืน งามเบรัมย์, เกษม ประอาจ และ มะลิ ทิพย์ประจง	38-45
5	สุขภาวะของพระสงฆ์ตามแนววิถีพุทธองค์รวม โดย พระปลัดวุฒิพงษ์ กิตติวณฺโณ	46-54
6	สืบชะตา แนวคิดและคุณค่าทางสังคมของชุมชนล้านนา โดย พระใบฎีกาแสงธรรม สุปญฺโญ, พระครูกิตติพัฒนานุยุต และ ประวิทย์ เอกเจริญสุข	55-62
7	พุทธศาสนิกชนกับการรักษาศีล 5 โดย พระครูกิตติพัฒนานุยุต, พระธนากร สบหนอง และ นรินทร์โชติ รินชมภู	63-67
8	ชุมชนสังคมการศึกษา โดย พระชยพล อุทัย และ พระมหาสุเมฆ สมานิตโต	68-76
9	พนักงานสอบสวนในอุดมคติของประชาชน โดย ณรงค์ ภูเยี่ยมจิตร	77-85
10	ศรัทธาในฐานะที่เป็นปัจจัยเกื้อกูลกับปัญญา โดย พระชลญาณมุนี	86-93
11	การกำหนดลมหายใจเข้า-ออก ตามหลักอานาปานสติในพระพุทธศาสนา โดย พระชัน แก้วลั้งสี, พระไพศาล โชติวีโร และ สิริพร คงประชา	94-102
12	หลักจริยธรรมกับการพัฒนาสังคม โดย อัญธิษฐา อักษรศรี, วันชัย แสงสุวรรณ, ภูริภัทร ห้วยหงษ์ทอง และ พัชฌัญพร พิพิธวรโกคิน	103-114
13	หลักพุทธธรรมกับการพัฒนาชุมชน โดย พระณาฤทธิ์ โรพหสสทฺโธ, พระใบฎีกาธงชัย อุกกวีโร, และ ฐานพัฒน์ สุปุตรดี	115-127
14	การสอนสังคมศึกษาเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดย พระวิระพันธ์ ดิถุขปัญญา	128-141
15	ศีล วินัย พื้นฐานของการพัฒนาสังคม โดย พระใบฎีกาสมชาย ภูริปัญญา, พระมหาพิพัฒน์ วฑฒนสิริ, และ ฮาเร๊ะ โตะดิน	142-150

ที่	ชื่อผลงาน	หน้า
16	พลังแห่งสมาธิในคัมภีร์พุทธโบราณ โดย พระมหาอริยะ อริยชโย และ พระปลัดศานิตย์ นิจจงค์โม	151-162
17	การจัดระบบมาตรการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อม ในการทำงานสำหรับพนักงานในนิคมอุตสาหกรรมสินสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โดย นันทวัฒน์ อ้นนารี	163-176
18	รูปแบบการจัดการเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดย สุภาพร ชินวงษ์รอด	177-189
19	บัณฑิตะกัในคัมภีร์พระพุทธศาสนา โดย พระมหาวิสุตโร วิสุทธิปัญญา	190-201
20	การใช้หลักกฎหมายและหลักพุทธธรรมในการป้องกันผลประโยชน์ ทับซ้อนและการทุจริตคอร์รัปชันของสังคมไทย โดย อัญธิษฐา อักษรศรี, วันชัย กิ่งแก้ว, วันชัย แสงสุวรรณ และ บัญชา พนาลี	202-214
21	สถาบันการเมืองกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดย ภัคสิริ แอนิหน และ พระครูโสภณธรรมวิภูษิต	215-225
22	ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ในเด็กปฐมวัย โดย นรินทร์ รินพนัสสัก, นัศวรณ ใจมั่น และ ปรีชา ปั่นเกิด	226-233
23	สถานภาพงานวิจัยด้านการเรียนการสอนวรรณคดีไทยในช่วงปี พ.ศ. 2535 ถึง พ.ศ. 2544 โดย โยธิน ไกรษร, พระอนันต์ คุรุทโปรง และ กาญจนา วิชญาปกรณ์	234-248
24	สภาพปัญหาการถูกฟ้องคดีปกครองของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดย สุชิน ชาญสูงเนิน	249-253
25	เทคโนโลยีสารสนเทศกับการบริหารงานภาครัฐ โดย วรพล วรสุวรรณโรจน์, ภูเดช สันทับศาล และ สุทัศน์ อาสนาชัย	254-263
26	การพัฒนาแนวทางการสื่อสารกัญชาผ่านสื่อออนไลน์ โดย จารุวรรณ ชื่นฤทัย	264-277
27	การขับเคลื่อนองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล พระแดนชัย สุริยวิโส (สุริยวงศ์)	278-283
28	อารยขัดขืนในฐานะบทบาททางสังคมของครุบาเจ้าศรีวิชัย โดย นฤพันธ์ สมเจริญ และ พระครูโกวิทธรรมวาที	284-293
29	หลักพุทธธรรมกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของเยาวชน โดย ไผ่ทรีฐ มุละสีวะ	294-304
30	วิถีแห่งการเข้าถึงโมฆธรรมและการละกิเลสในพระพุทธศาสนาเถรวาท โดย นวรัตน์ อังศุพานิชย์	305-312

ที่	ชื่อผลงาน	หน้า
31	นิทานพญาแถน แก่นตำนานอาเซียน โดย ไผ่ทรัฐ มุละสีวะ	313-323
32	อัตลักษณ์ลาวครั้ง: อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับศาสนาและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา โดย อ่ำพล บุคตาสาร, สุพัฒน์ ชัยวรรณ, ปรีดา จันทร์แจ่มศรี และ สายน้ำผึ้ง รัตตงาม	324-335
33	การประยุกต์ใช้หลักจริยธรรมทางพระพุทธศาสนาสำหรับอาชีพอาจารย์ โดย สุรชัย แก้วคุณ	336-344
34	การเป็นวิชาชีพของรัฐประศาสนศาสตร์ โดย ศักดา แยกผิวผ่อง, สุรกาญจน์ บุญกาวิณ และ พระปลัดพีระพงศ์ ฐิตธมโม	345-360
35	การทุจริตคอร์รัปชั่นเชิงนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปัญหาที่ต้องแก้ไข โดย สุรกาญจน์ บุญกาวิณ, ศักดา แยกผิวผ่อง และ พระปลัดพีระพงศ์ ฐิตธมโม	361-378
36	บทบาทผู้สูงอายุ: การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่วัยชราในการดูแลตนเอง โดย แม่ชีบุญช่วย ศรีเปรม, โยตะ ชัยวรรณกุล, ฤทธิชัย แกม และ รัตตกร แสงสุด	379-390
37	ศึกษาวិเคราะห์นิพพานในพระพุทธศาสนาเถรวาท โดย พระศุภชัย สุทธิรัตน	391-398
38	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 โดย ศรสมเด็จ อยู่เย็น, นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และศักดิ์ดา งานมัน	399-412
39	พุทธปฏิมากรรมใบเสมาหินพระธาตุยาคูของชาวภาพสีนธุ์ โดย ไผ่ทรัฐ มุละสีวะ	413-426
40	ทิศทางการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ขององค์กรภาครัฐและเอกชน โดย สุรกาญจน์ บุญกาวิณ, พระปลัดพีระพงศ์ ฐิตธมโม และ ศักดา แยกผิวผ่อง	427-441
41	การส่งเสริมสุขภาพเชิงพุทธบูรณาการของผู้สูงอายุในสังคมไทย โดย พระครูสมุห์วัลลภ ฐิตส่วโร และ ฟองจันทร์ สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา	442-456
42	การใช้ทฤษฎีการพึ่งพาในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้สอดคล้องตามเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน โดย ภูมิภควัชร์ ภูมิพงศ์คชสร, พระมหาธีรวัฒน์ เสสบุญโญ สุพัฒน์ ชัยวรรณ และ ฤทธิชัย แกม	457-468
43	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ: การส่งเสริมวัฒนธรรมสำหรับนักท่องเที่ยวของวัดไร่ขิง พระอารามหลวง โดย สุพัฒน์ ชัยวรรณ, แม่ชีจำเรียง กำเนิดโทน, พระมหาณรงค์ศักดิ์ สุทนต์ และ ปรีดา จันทร์แจ่มศรี	469-481

ที่	ชื่อผลงาน	หน้า
44	กระบวนการเรียนรู้ในการบูรณาการวัดเพื่อการท่องเที่ยว โดย พระรวิโรจน์ จนทปญโญ	482-491
45	การสร้างเสริมสุขภาพทาง กาย, ใจ, และ จิต ตามแนวพุทธศาสตร์ โดย หนึ่งฤทัย พูลลาภ	492-496
46	สุนทรียธาตุ 3 : พุทธทัศน์เกี่ยวกับความงามและศิลปในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท โดย ชัญญาภักดิ์ ปลื้มจิตร	497-506
47	การจัดการความขัดแย้งในสังคมไทยเชิงพุทธบูรณาการ โดย พระครูใบฎีกาทัตตพล จนทวโส และ อุทัย อินทร์ักษ์	507-518
48	ประเพณีอุ้มพระดำน้ำ : สะท้อนคุณค่าและวิถีศรัทธาชาวเพชรบูรณ์ โดย ปุณย์ธนิศา วากะดวน	519-257
49	เรากำลังแสวงหาความจริงในอริยสัจ 4 โดย สมชาย บุญมีธารธรรม	528-536
50	เกสพุตตสูตร : ประจักษ์ว่าด้วยเส้นทางสู่ที่สุดแห่งการแสวงหาของชีวิต โดย พระครูปลัดวินัย ธีรปญโญ	537-545
51	ลายสือไท : อักษรวิธียุคและทศพิธราชธรรมของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช โดย นริกรมล ไชยคำ, แจวอน ลี และ บุญเลิศ วิวรรณ	546-562
52	พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ศิลปากร : รูปแบบอักษร การยกเลิก และการปรับเปลี่ยนอักษรวิธียุค สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม พ.ศ. 2485 - 2486 โดย บุญเลิศ วิวรรณ	563-581
53	สุขภาพทางปัญญาให้นักเรียนจังหวัดเพชรบูรณ์ โดย สุชิน ชาญสูงเนิน	582-586
54	การจัดการสังคมผู้สูงอายุแบบมีส่วนร่วมของชุมชนฐานรากในอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดย พระวิมาน คมภีรปญโญ	587-601
55	จารีกนกรชุม : อักษรวิธียุค วัฒนธรรมไทย และพระพุทธศาสนาในสมัยสมเด็จพระมหา ธรรมราชาลิไทย โดย หนึ่งฤทัย เสียมทอง, ภัศราภรณ์ จันทร์แสงศิริ, เขี่ยน อุ และ บุญเลิศ วิวรรณ	602-613
56	ปวิวรรตคัมภีร์โบราณเรื่อง “คำสอนศิษย์วัด” ของวัดคงคาราม จังหวัดราชบุรี โดย พระครูสันตยาภีรัต (สันติ สนตติโร), สรวิชญ์ วงษ์สอาด, พระเจริญพงษ์ ธมมทีโป และ พระมหาณรงค์ศักดิ์ สุทนต์	614-629
57	ลักษณะและประเภทของความฝันตามทัศนะในคัมภีร์พระพุทธศาสนา โดย พระครูสมุห์พงษ์นรินทร์ จิตวโร	630-635

ที่	ชื่อผลงาน	หน้า
58	พระศรีอริยเมตไตรยเกิดขึ้นแล้วจริงหรือ โดย พระปลัดเกื้อกุล สุภานนโท	636-647
59	วิเคราะห์ลักษณะแห่งความทุกข์ในมุมมองคำสอนพุทธปรัชญาเถรวาท โดย พระปลัดสุชาติ สุชาติ	648-653
60	การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุตามหลักภาวนา 4 ของโรงเรียนผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ต๋ำ อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย โดย พระกิตติชัย จิตตปญโญ	654-662
61	ถอดบทเรียนการบริหารสถานการณการแพระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ภายในเรือนจำกลางนครปฐม โดย โยธิน ฉ่ำชื่นวงศ์ และ สุรัตน์ พักน้อย	663-673
62	อักขรวิธีไทยและลักษณะบันเทิงคดีที่ปรากฏในสมุดไทยวรรณกรรมพระพุทศศาสนานันโทปนันทสูตรคำหลวง โดย เกริกเกียรติ กุลวิสุทธิ์, กฤตนันท์ ในจิต, วิจิตรา เฟ็งแซ, และ บุญเลิศ วิวรรณ	674-689
63	อักขรวิธีไทยและโลกทัศน์ที่ปรากฏในบันทึกรายวันของออกพระวิสุทสุนทร (โกษาปาน) โดย สิริรัตน์ รักชาติ, ศักดิพัฒน์ อยู่สุข, ปฐมาพร มิ่งเจริญวงศ์ และ บุญเลิศ วิวรรณ	690-717
64	แนวทางในการปล่อยสัตว์น้ำตามบริบทสังคมไทย โดย ธเนศ เกษศิลป์ และ พระเจริญพงษ์ ธรรมทีโป	718-728
65	การส่งเสริมสุขภาพเชิงพุทธบูรณาการของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดย พระนวลแก้ว ขนติธโร, ทรงวุฒิ รัตนะ และ กฤษฏายุทธ เต้จ๊ะดี	729-743
66	การสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน โดย พระสุริยะพล อตถกามา	744-753
67	การปรับตัวของครูปฐมวัยในยุค BANI WORD โดย นรินทร์ รินพนัสสัก, นัสวรรณ ใจมั่น และ ราชาวดี สุขภิรมย์	754-765
68	การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทุนชุมชน โดย นรินทร์ รินพนัสสัก, นัสวรรณ ใจมั่น, นพรัตน์ พิมพ์สุข และ ทิพธิญา ภาวะพรหม	766-776
69	กุศโลบายสร้างความสุขตามหลักพระพุทศศาสนาเถรวาท โดย พระใบฎีกาธนกฤต ธนลาโภ	777-788
70	วิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักไตรลักษณ์ของชาวพุทศในสังคมไทย โดย พระกฤติพงษ์ สุรปญโญ	789-804
71	วิเคราะห์แนวทางการบรรลุตธรรมเพื่อความเป็นโสดาบันในสังคมไทย โดย พระครูประทีปธีรวัฒน์	805-814
72	วิเคราะห์ภูมิปัญญาพระพุทศศาสนากับการสร้างภูมิปัญญาสากล โดย พระณรงค์ อรุโณ	815-825

ที่	ชื่อผลงาน	หน้า
73	วิเคราะห์การบูรณาการอิทธิบาท 4 กับการปฏิบัติธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา โดย พระครูอดุลธรรมสาร โอบาโส	826-837
74	วิเคราะห์เรื่องกรรมและการแก้กรรมตามหลักพระพุทธศาสนา โดย พระปลัดญาณธรรมสิทธิ์ ฉนทธมโม	838-850
75	ศึกษาแนวทางการดำเนินชีวิตภายใต้การระบาดของโรคโควิด 19 ตามหลักมัชฌิมาปฏิปทา โดย พระสมถวิล ปิยธมโม	851-864
76	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของหลักสาราณียธรรมเพื่อสร้างความสามัคคี โดย พระสมุห์สันติ สุจิณฺโณ	865-875
77	วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ผู้สอนและผู้เรียนยุคดิจิทัล โดย ปกักร สายบัว	876-885
78	การจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 โดย พิพัฒน์ แก้วใส	886-895
79	มโนทัศน์เชิงพื้นที่ทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ในยุค Next Normal โดย ฉัตรระวี มณีขัติย์, ผุสดี จิระวัฒน์กิจ และ พระครูใบฎีกาอภิชาติ ธรรมสุโท	896-904
80	การวิเคราะห์หลักสัมมาวาจาเพื่อประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาสำหรับครู โดย พระสมุห์นพดล อดุลยุตโต, พระเจริญพงษ์ ธรรมทีโป, รัตกร แสงสุด, พระมหาณรงค์ศักดิ์ สุทนต์ และ สุพัฒน์ ชัยวรรณ	905-916
81	แนวคิดประสิทธิภาพการบริหารการปกครองตนเองในยุคโลกาภิวัตน์ โดย พระปลัดพีระพงศ์ ฐิตธมโม, พระมหาวัชชัย ธรรมรสี และ สุรกาญจน์ บุญภาวิน	917-926
82	คุณค่าของงานพุทธศิลป์ โดย พระมหาวัชชัย ธรรมรสี และ พระปลัดพีระพงศ์ ฐิตธมโม	927-938
83	ประวัติและบทบาทสัตว์ป่าหิมพานต์ปูนปั้นที่ปรากฏในวัดล้านนา โดย พระครูกิตติพัฒนานุยุต และ พระครูไพโรจน์ศิริรักษ์	939-948
84	วิเคราะห์จริยธรรมกับความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานภาครัฐ โดย ภูวเดช สันทับศาล, วรพล วรสุวรรณโรจน์ และ สุทัศน์ อาสนาชัย	949-959
85	การเรียนรู้การสื่อความหมายต่างวัฒนธรรมนำไปสู่การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี โดย สุทัศน์ อาสนาชัย, ภูวเดช สันทับศาล และ วรพล วรสุวรรณโรจน์	960-972
86	ห้องเรียนชุมชน : การสร้างการเรียนรู้เชิงพหุวัฒนธรรมในตำบลเวียงยอง โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดย พระปลัดประพจน์ อยู่สำราญ, ฉัตรระวี มณีขัติย์ และ ศักดิ์ดา งานหมั่น	973-982
87	พุทธจริยศาสตร์สำหรับการประยุกต์ใช้แก้ปัญหาจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดย อัจฉราพร ฉากครบุรี	983-993

ที่	ชื่อผลงาน	หน้า
88	แนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในเยาวชน สู่สังคมดิจิทัล โดย พระครูปลัดบุญสร้าง ปญญาวิโร และ อัจฉราพร ฉากครบุรี	994-1007
89	ความน่าอัศจรรย์ : รอยพระพุทธบาทของวัดพระธาตุคุดอยสะเก็ด พระอารามหลวง อำเภอ ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ โดย ภัทรภร ปันขญาธนาตุล	1008-1018
90	การสงเคราะห์ประชาชนผู้ประสบภัยโรคโควิด 19 ของคณะสงฆ์จังหวัดขอนแก่น โดย พระมหาประทีป สณฺญโม และ พระครูปัจฉิมวารานุกูล	1019-1032
91	นครปฐม : ศูนย์กลางพุทธเถรวาทในอาณาจักรทวารวดี โดย ไตรทศ โถวสกุล	1033-1044
92	การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้นำท้องที่ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในตำบลเชียงเคี่ยน อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดย แสงเดือน หมั่นศรีภูมิ	1045-1055
93	การพัฒนาสื่อการเรียนรู้อินโฟกราฟิกส์เรื่องเปรตในคัมภีร์เปตวัตถุ โดย พงษ์ดิสรณ์ ชื่นชม	1056-1064
94	พุทธวิธีการจัดระเบียบความคิดระดับความโกรธ โดย พระวชิระ ปญญาสาโร	1065-1078
95	ความเชื่อเรื่องชีวิตหลังความตายมีอิทธิพลต่อแนวคิดและพฤติกรรมของคนไทยอย่างไร โดย สุรวาท โตเจริญ	1079-1988
96	กลยุทธ์การตลาดท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของจังหวัดตรัง โดย ดุสิตพร ฮกทา, จตุพร ฮกทา, พีรวิชญ์ สิงฆาพะ, สิริปญญากร ไกรเทพ, อมรรัตน์ สุทธิธรรมานนท์, กัลยาณี ยุทธการ, ฉมพร มีชน และ หัสชัยปกรณ์ ปานมา	1989-1997
97	วิเคราะห์วิถีการบำเพ็ญศบารมีในพระพุทธ ศาสนาเถรวาท โดย ญดา อังศุพานิชย์	1998-2007
98	อริยสัจ 4 : กฎธรรมชาติว่าด้วยลักษณะแห่งความจริงของชีวิตและวิถีสู่ความหลุดพ้น โดย พระมหาวิระ วีรนาโค	2008-2023
99	ลมหายใจแห่งสุขภาพ : หลักการปฏิบัติอานาปานสติเชิงบูรณาการเพื่อเสริมสร้างสุขภาพ องค์รวม โดย ปิยวรรณ สง่าจิตร	2024-2030
100	ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรกับต้นทุนของหนี้สิน กรณีศึกษา : กลุ่มการท่องเที่ยว และสันตนาการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดย ฉมพร มีชนะ, กัลยาณี ยุทธการ, อมรรัตน์ สุทธิธรรมานนท์, ดุสิตพร ฮกทา, จตุพร ฮกทา, สิริปญญากร ไกรเทพ และ หัสชัยปกรณ์ ปานมา	2031-2043
101	แนวทางการสร้างอาชีพสำหรับผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษเรือนจำกลางนครปฐม โดย จักรพงศ์ ป็องนาค และ พระปลัดประพจน์ อยู่สำราญ	2044-2053

ที่	ชื่อผลงาน	หน้า
102	กระบวนการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำขนมกะหรี่ปั๊พของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ชุมชนบ้านเหล่าไฮ อำเภอกำแพงแก้ว จังหวัดยโสธร โดย ธันยพงศ์ สารรัตน์, สิริชัย ศรีชัย, ปิยะพงษ์ ภัคดีแพง, นราธิป เพชรกรรม และ อีรวัดน์ กัญยาสาย	2054-2071
103	แนวทางการส่งเสริมการค้าเงินธุรกิจร้านกาแฟสมัยใหม่ในจังหวัดตรัง โดย จตุพร สกทา, ดุสิตพร สกทา, กัลยาณี ยุทธการ, หัสชัยปกรณ์ ปานมา, พีรวิษณุ สิง ฆาพะ, สิริปัญญากร ไกรเทพ, อมรรัตน์ สุทธิธรรมานนท์ และ ฉมพร มีชนะ	2072-2077
104	การขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมโดยใช้พลังบวร ของชุมชนบ้านเชียงพิณ อำเภอเมือง อุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดย สุทัศน์ ศรีบุรมย์ และ สัญญา สดประเสริฐ	2078-2091
105	จิตคนยุคดิจิทัลกับพุทธพาณิชย์ โดย นัยนา เมืองฉิม	2092-2100
106	การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและผลกระทบต่อวัฒนธรรมองค์กร โดย สุวรงค์ วงศ์สุรวัดน์	2101-2108
107	แนวทางการปฏิบัติต่อสิทธิของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีเรือนจำกลางนครปฐม โดย ไมตรี ทองใบ และ สัญญา สดประเสริฐ	2109-2123
108	พฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครปฐม โดย พฤษัก วิทยาเกียรติเลิศ และ สัญญา สดประเสริฐ	2124-2136
109	การพัฒนาชุดการสอนเรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหอย (เดิมแอนานิเวียรังอุปถัมภ์) จังหวัดปราจีนบุรี โดย พระครูปลัดธนยศ กิตติปัญญา (โหลแก้ว) และ ศักดิ์ดา งานหมั่น	2137-2145

*หมายเหตุ : บทความที่เผยแพร่ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการฉบับนี้เป็นความรับผิดชอบของ
ผู้พิมพ์ หากผู้พิมพ์ได้ละเมิดลิขสิทธิ์ผลงานของผู้หนึ่งผู้ใด กองบรรณาธิการไม่รับผิดชอบต่อการละเมิดดังกล่าว

วิเคราะห์จริยธรรมกับความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานภาครัฐ

AN ANALYZE THE ETHICS PRINCIPLES OF SOCIAL RESPONSIBILITY
OF GOVERNMENT AGENCY

ภูวเดช สีนทับศาล, วรพล วรสุวรรณโรจน์ และ สุทัศน์ อาสนาชัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

Phuwadet Sintabsan, Woraphon Worasuwanrot
and Suthas Arsanachai

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Buddhajinarat Buddhist College

Email: Phuwadet.sin@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคมของข้าราชการหน่วยงานภาครัฐ และเพื่อวิเคราะห์จริยธรรมกับความรับผิดชอบต่อสังคมของข้าราชการ จากการศึกษาพบว่า จริยธรรม มีความหมายเกี่ยวกับความประพฤติ หลักการปฏิบัติ ตลอดจนการดำเนินชีวิตที่ดีงาม เป็นรากฐานของความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคง และความสงบสุขของประชาชน สังคม ประเทศชาติ ซึ่งการพัฒนาบ้านเมืองต้องอาศัยจริยธรรมกับความรับผิดชอบต่อสังคมซึ่งเป็นภาระ หน้าที่หลักของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ พนักงานราชการ พนักงานลูกจ้าง และผู้ปฏิบัติงานอื่นที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานของรัฐ รวมไปถึงพนักงานของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง ต้องยึดถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ทั้งนี้เป็นไปตามบทบัญญัติที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรคสาม บัญญัติให้หน่วยงานภาครัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม และต้องปฏิบัติงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมสูงสุด เพื่อให้เกิดผลดีต่อประเทศชาติและประชาชนโดยส่วนรวมด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ที่สำคัญต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีหรือมีความก้าวหน้าต่อหน่วยงานด้วยความตั้งใจ อุทิศหาเอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการด้วยความภาคภูมิใจเชื่อมั่นและศรัทธา

คำสำคัญ : จริยธรรม, ความรับผิดชอบต่อสังคม, หน่วยงานภาครัฐ

Abstract

This academic article is intended to study the role of social responsibility of civil servants, government agencies. And to analyze ethics and social responsibility of civil servants from the study, it was found that ethics have meaning about behavior, principles of practice, as well as a good life is the foundation of prosperity, stability and peace of

the people, society, nation, where the development of houses, cities require ethics and social responsibility, which is a burden. The main duties of civil servants and government officials Employees and employees and other workers operating in government agencies Including employees of all state enterprise agencies must adhere to the civil service ethics code.

This is in accordance with the provisions of the Constitution of the Kingdom of Thailand. 2017 Article 76, paragraph three, requires government agencies to provide ethical standards, and must work with full knowledge and ability with the highest responsibility, to benefit the nation and the people by the public with integrity honestly and upright, according to the law government regulations cabinet resolution government policy and comply with bureaucratic regulations importantly, Most importantly, they must perform their duties to bring good results or make progress towards the agency with intention. To have diligence and care and maintain the benefits of the government with pride, confidence and faith

Keywords : ethics, social responsibility, government agency

บทนำ

หน่วยงานภาครัฐ คนส่วนใหญ่มักจะเข้าใจคือข้าราชการ แต่ตามความเป็นจริงแล้วหน่วยงานภาครัฐ หมายถึง กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐในฝ่ายบริหาร และส่วนงานในกำกับของรัฐ เช่น มหาวิทยาลัยหลายแห่งในประเทศไทยที่ออกนอกระบบแต่อยู่ในกำกับของรัฐขึ้นตรงต่อกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถือว่าเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานภาครัฐ แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงหน่วยงานตุลาการรัฐสภา และองค์กรอิสระ ซึ่งผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2564 เล่ม 138 ตอนพิเศษ ง หน้า 8 วันที่ 20 พฤษภาคม 2564 ประกอบด้วย ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการการเมือง ข้าราชการครู ข้าราชการทหาร ข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการ พนักงาน ลูกจ้าง ผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งในสมัยก่อนเป็นที่เข้าใจว่าบุคคลเหล่านี้เป็นผู้มีศถาบรรดาศักดิ์และอำนาจบาบริแบบเจ้าขุนมูลนาย เพราะข้าราชการ พนักงานราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐถือว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติและมั่นคง เป็นที่นับหน้าถือตาของประชาชนทั่วไป แต่ในยุคปัจจุบันจะมีปรากฏเป็นข่าวข้าราชการถูกจับกุมในข้อหาแสวงหาผลประโยชน์กระทำความผิดทุจริต คอร์รัปชัน และที่ไม่เป็นข่าวไม่มีหลักฐานจับกุมส่งดำเนินคดีก็มีเกิดขึ้นมากมาย ทั้งนี้เพราะความสลับซับซ้อนของระบบราชการและจำนวนข้าราชการเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอยู่มากมายทั่วประเทศ จึงสะท้อนให้เห็นความสำคัญของข้าราชการ หรือความสำคัญของการบริหารภาครัฐมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะข้าราชการอาจใช้อำนาจหน้าที่อย่างไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม โอกาสในการใช้ดุลยพินิจนั้นมีอย่างกว้างขวาง นโยบายที่รัฐกำหนด บางครั้งไม่เฉพาะเจาะจง ข้าราชการสามารถใช้ดุลยพินิจกำหนดแนวทางปฏิบัติเอง จึงเป็นช่องทางทุจริตซึ่งเป็นปัญหาอย่างกว้างขวางของบุคลากรภาครัฐ (อมร รักษาสิทธิ์, 2527 : 66)

หากมองในแง่ปัญหาจะเห็นว่าข้าราชการ หรือบุคลากรที่ทำงานในหน่วยงานภาครัฐที่มีปัญหาพฤติกรรมกระทำความผิดทั้งหลายที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน มีปรากฏเป็นข่าวทำให้เสียชื่อเสียงจากการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง การใช้อำนาจหน้าที่ก่อกวนก่อกดขี่ข่มเหงรังแกราษฎรการเล่นพรรคเล่นพวก หรือการทำงานแบบเข้าขามเย็นขามโดยไม่รับผิดชอบหรือไม่คำนึงถึงผลเสียหายที่จะเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามอาจกล่าวได้ว่าข้าราชการ หรือบุคลากร พนักงาน ลูกจ้าง ที่ทำงานในหน่วยงานภาครัฐจะต้องตระหนักถึงความสำคัญภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงาน การบริหารจัดการภาครัฐซึ่งประกอบด้วย (ธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์และพนมพัทธ์ สมิตานนท์, 2558 : 9)

1. ความรับผิดชอบในการบริหารและการทำงานภาครัฐเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของประชาชนที่ต้องการรับบริการที่ดีที่สุดจากรัฐ
2. ความรับผิดชอบในการบริหารและการทำงานภาครัฐ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรักษาผลประโยชน์และความมั่นคงของประเทศชาติทั้งทางเศรษฐกิจสังคมและการเมืองรวมทั้งการต่างประเทศ
3. ความรับผิดชอบในการบริหารและการทำงานภาครัฐ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบโดยตรงต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการพัฒนาประเทศของรัฐบาลซึ่งมีข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินงาน
4. ความรับผิดชอบในการบริหารและการทำงานภาครัฐ เป็นเครื่องชี้ให้เห็นประสิทธิภาพในการบริหารและการปฏิบัติราชการรวมตลอดทั้งการดำเนินกิจการรัฐวิสาหกิจและงานอื่น ๆ ที่มีบุคลากรและเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ความรับผิดชอบในการทำงานส่วนงานภาครัฐมิได้หมายรวมถึงการปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องตามทำนองคลองธรรมเท่านั้น แต่หมายรวมถึงการปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมประชาชน สังคม ประเทศชาติ เพราะหากประเทศชาติอันหมายถึงสังคมโดยรวม ประกอบไปด้วยข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐส่วนใหญ่นี้มีความรับผิดชอบในการทำหน้าที่และให้บริหารตระหนักและคำนึงถึง กฎระเบียบข้อบังคับของส่วนงาน และจริยธรรมข้าราชการพลเรือนในการทำงานอย่างสูง ย่อมจะเป็นเครื่องชี้วัดได้ว่า รัฐบาลจะประสบความสำเร็จในการพัฒนาบ้านเมืองตามนโยบายที่กำหนดไว้ แต่ถ้าประเทศชาติมีข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่ขาดความรับผิดชอบในการบริหารภาครัฐ ก็บ่งชี้ได้เช่นกันว่ารัฐบาลจะไม่สามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้ จากประเด็นดังกล่าว จึงเป็นที่น่าสนใจในการศึกษาบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคมของข้าราชการหน่วยงานภาครัฐ และวิเคราะห์จริยธรรมกับความรับผิดชอบต่อสังคมของข้าราชการ

ความหมายและความสำคัญของจริยธรรม

จริยธรรม ถือว่าเป็นแขนงวิชาย่อยที่สำคัญของแนวคิดทฤษฎีเชิงปรัชญา (Philosophy) ว่าด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณวิทยา (Axiology) หรือวัคซวิทยา เป็นสาขาปรัชญาที่ว่าด้วยคุณค่า (Theory of Value) ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคุณค่าของสรรพสิ่งทั้งหลาย และศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอุดมคติแห่งชีวิตหรืออุดมการณ์ที่จัดเป็นมาตรฐานของสิ่งมีชีวิตในด้านต่าง ๆ เช่นในด้านความดี ความงาม ความจริงและความบริสุทธิ์แห่งดวงจิต การมีความรู้สึกซาบซึ้งในคุณค่าต่าง ๆ เป็นลักษณะพิเศษของมนุษย์เท่านั้น เพราะมนุษย์เป็นสัตว์รู้จักคิด จึงมีความต้องการทางด้านจิตใจ อันเป็นคุณค่าที่แท้จริงแห่งชีวิตคำว่าคุณค่า (Value) หมายถึง ลักษณะที่ควรจะเป็น หรือเป็นสิ่งที่พึงประสงค์อันอาศัยจากข้อเท็จจริง หรือความปรารถนาที่จะทำให้เราบรรลุสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เราปรารถนา ดังนั้น คุณค่าจึงเป็นอุดมคติ (deals) ซึ่ง

ใคร ๆ ก็ปรารถนาจะเข้าถึงจุดนั้น คุณค่าเป็นนามธรรมอันเกิดจากการประเมินข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ธรรมชาติข้อเท็จจริงเป็นเพียงปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมที่สามารถรับรู้ได้โดยประสาทสัมผัส คุณค่าเกิดจากการประเมินมิใช่เกิดจากการวัดเพราะคุณค่าเป็นนามธรรมจึงวัดไม่ได้ด้วยมาตรวัดใด ๆ จึงทำได้โดยการประเมินจากความรู้สึกเท่านั้น ซึ่งคุณค่าดังกล่าว เป็นคุณค่าที่มนุษย์แสวงหา เป็นคุณค่าทางด้านจิตใจ และเราก็มองว่าเป็นสิ่งดีเป็นสิ่งที่มีความ คุณค่าจึงแสดงออก 2 ลักษณะ (สุเมธ เมธาวินัยกุล, 2540:72) ดังนี้

1. คุณค่าในตัว (Intrinsic Value) เป็นคุณค่าตรงกันกับจุดหมายสุดท้ายคือ เป็นเป้าหมายของสิ่ง หรือการกระทำอยู่ในตัวเอง มีอุดมคติในตัวเอง เป็นสิ่งสมบูรณ์ในตัวเอง เช่นการแสวงหาความดี เพื่อความดี แสวงหาความรู้เพื่อความรู้ เราเห็นว่าความดีและความรู้เป็นสิ่งที่มีความในตัว ไม่ปรารถนาอะไรอื่นนอกไปจากนี้ คุณค่าประเภทนี้ นักปรัชญาถือว่า เป็นคุณค่าที่แท้จริงมีในตัวเอง

2. คุณค่านอกตัว (Extrinsic Value) เป็นคุณค่าที่มีอยู่นอกตัว สิ่งหรือการกระทำใด ๆ เป็นเพียงวิถี หรืออุปกรณ์ที่จะนำไปสู่จุดหมายสุดท้าย คุณค่าของมันเป็นที่เรากำลังต้องการมัน เพื่อจะใช้เป็นบันได (อุปกรณ์หรือวิถี) ก้าวไปสู่สิ่งอื่น เช่น การแสวงหาความรู้ เพื่อก้าวไปสู่ตำแหน่งฐานะ หรือการเงิน ดังนั้นฐานะหรือการเงิน เป็นคุณค่านอกตัว ฐานะหรือการเงินก็จะนำไปสู่จุดหมายสุดท้ายอื่น ๆ กล่าวคือ เงินสามารถซื้อ อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย เมื่อมีอาหารเสื้อผ้า หรือที่อยู่อาศัย แล้วก็มีความสุข คุณวิชา จึงเป็นการแสวงหาวิถีปฏิบัติ เพื่อก้าวเข้าไปสู่ความเป็นจริง คุณวิชาแสวงหาคุณค่าใน 4 ประการ (1) จริยศาสตร์ (Ethics) ศาสตร์ว่าด้วยคุณค่าทางประพฤติก หรือคุณค่าทางศีลธรรม (2) สุนทรียศาสตร์ (Aesthetics) ศาสตร์ว่าด้วยความงามแห่ง (3) ตรรกศาสตร์ (Logic) ศาสตร์ว่าด้วยความจริง โดยอาศัยเหตุผลทางภาษา มุ่งพิสูจน์หาความผิดหรือความถูก (4) เทววิทยา (ศาสนวิทยา) (Theology) ศาสตร์ว่าด้วยความบริสุทธิ์แห่งดวงจิต

จริยศาสตร์ เป็นศาสตร์ว่าด้วย ศีลธรรม (Theory of Morality) เป็นการศึกษาถึงมาตรการความประพฤติ และการตัดสินใจทางศีลธรรม กฎเกณฑ์แห่งความประพฤติ หลักแห่งความดี ความถูกต้อง ความยุติธรรม คุณค่าทางจริยธรรม เมื่อพูดจริยศาสตร์ก็จะเกี่ยวข้องกับจริยธรรม หรือศีลธรรมด้วย โดยถือเอาใจความว่า อะไรควรทำ อะไรควรเว้น อะไรถูก อะไรผิด ศีลธรรม (Morality) กับคำว่า จริยศาสตร์ (Ethics) มีความหมายที่เกี่ยวข้องกัน ถ้าความหมายตามรูปศัพท์แล้ว มีความหมายอย่างเดียวกัน หมายถึง จารีต (Custom) หรือ แนวทาง (สุเมธ เมธาวินัยกุล, 2540:79) จริยธรรม มาจากคำว่า “จริยะ” หรือ “จริยา” หมายถึง ความประพฤติ การปฏิบัติพฤติกรรมการแสดงออก ส่วนคำว่า “ธรรม” หมายถึง หน้าที่ที่คนในสังคมต้องปฏิบัติ อันเกี่ยวข้องกับความต้องการดีงามที่คนในสังคมประพฤติ จริยธรรมในความหมายของนักวิชาการ และเอกสารทางวิชาการได้ให้ความหมาย ไว้ดังนี้ หนังสือพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546 : 291) ได้ให้ความหมายของ จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎแห่งศีลธรรม

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) (2554 : 13) ได้อธิบายความหมายของ จริยธรรม หมายถึง การดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ การยังชีวิตให้เป็นไป การครองชีวิต การใช้ชีวิต การเคลื่อนไหวของชีวิตทุกแง่ทุกมุม ทุกด้าน ทุกระดับทางกายวาจาใจ ทั้งด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านอารมณ์ ด้านจิตใจ ด้านปัญญาอย่างถูกต้อง

พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธมฺมจิตโต) (2534 : 81-82) ได้อธิบายความหมายของ จริยธรรม หมายถึง หลักแห่งความประพฤติ หรือแนวทางการปฏิบัติให้เป็นคนดีเพื่อประโยชน์สุขของตนและ

ส่วนรวม นอกจากนี้ พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธมมจิตโต) (2538 : 2) ยังได้อธิบายหลักจริยธรรมว่าเป็นหลักแห่งความประพฤติที่พึงงามสำหรับทุกคนในสังคม ถ้าเป็นข้อประพฤติที่มีศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้องเรียกว่าศีลธรรม ทั้งนี้ได้อธิบายแต่หลักศาสนาแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงขนบธรรมเนียมประเพณีที่พึงงามของสังคมด้วย

กীরติ บุญเจือ (2538 : 4) ได้ให้ความหมาย จริยธรรม หมายถึง ประมวลกฎเกณฑ์ความประพฤติของคน

ดวงเดือน พันธมนาวิน (2539 : 113) ได้ให้ความหมายของ จริยธรรม หมายถึง ระบบการกระทำความดี ละเว้นความชั่ว รวมทั้งสาเหตุที่บุคคลจะกระทำหรือไม่กระทำ และผลของการกระทำหรือไม่กระทำนั้น ตลอดจนกระบวนการเกิดและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเหล่านั้นด้วย

บุญมี แทนแก้ว (2541 : 5) ได้ให้ความหมายของจริยธรรม หมายถึง ธรรมชาติ หรือหลักธรรมที่บุคคลควรประพฤติ จัดว่าเป็นคุณธรรมที่แสดงออกทางกายที่พึงงามจากที่กล่าวมา

ดังนั้น จริยธรรมมีความสำคัญสำหรับเป็นแนวทางแห่งความประพฤติปฏิบัติสำหรับตนเองและสังคมโดยรวม ซึ่งเมื่อบุคคลได้นำมาปฏิบัติแล้ว ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์สุข มีความสงบและเจริญก้าวหน้า ข้าราชการหน่วยงานภาครัฐ องค์กรใดหรือหมู่คณะใด ได้ประพฤติปฏิบัติในหลักของจริยธรรมแล้ว ย่อมเป็นสังคมแห่งอารยะ คือ สังคมแห่งผู้เจริญอย่างแท้จริง ถือว่าเป็นรากฐานของความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคง และความสงบสุขของประชาชน สังคม ประเทศชาติ ช่วยให้ชีวิตดำเนินไปด้วยความราบรื่นและสงบ ช่วยให้มีสติสัมปชัญญะอยู่ตลอดเวลา ช่วยสร้างความมีระเบียบวินัยให้แก่บุคคลในชาติช่วยควบคุมไม่ให้คนชั่วมีจำนวนมากขึ้น ช่วยให้มีมนุษยนำความรู้และประสบการณ์มาสร้างสรรค์แต่สิ่งที่มีคุณค่า

บทบาทหน้าที่ของข้าราชการหน่วยงานภาครัฐ

บทบาทหน้าที่ของข้าราชการ และความรับผิดชอบในการบริหารภาครัฐนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับทัศนคติ หรือจิตสำนึกในการเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการบริหารงานและการปฏิบัติภารกิจของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในส่วนราชการและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ให้เกิดความสำเร็จหรือความล้มเหลวตามระดับสูงต่ำของความรับผิดชอบที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบบทบาทหน้าที่ในการทำงานส่วนงานภาครัฐ ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ พนักงาน ลูกจ้างพึงตระหนักอยู่เสมอว่า การให้บริการประชาชนถือว่าเป็นหน้าที่ของข้าราชการ งานราชการมิใช่ปฏิบัติต่อประชาชนในลักษณะผู้ที่มีอำนาจวาสนาปฏิบัติต่อผู้ต่ำศักดิ์กว่า แต่ต้องเป็นไปในลักษณะการให้บริการประชาชนอย่างมีคุณภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน แนวทางการเป็นข้าราชการที่ดีจะต้องไม่คิดว่าตัวเองเป็นเจ้านายประชาชน ต้องตระหนักอยู่เสมอว่าประชาชนจำเป็นต้องพึ่งพาข้าราชการ บำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชน (นครินทร์ เมฆไตรรัตน์, 2557:13) หน้าที่หลักของหน่วยงานภาครัฐสรุปย่อเป็น 4 ส่วนใหญ่ๆ ดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ งานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นงานของประเทศที่มีรัฐบาลเป็นผู้ดำเนินการและควบคุมดูแลซึ่งในการดำเนินการหรือการบริหารราชการและรัฐวิสาหกิจดังกล่าว รัฐบาลและส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ในการจัดหางบประมาณค่าใช้จ่ายมาดำเนินการ รวมทั้งจัดหาจัดจ้างคนเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐดังกล่าวด้วย ฉะนั้นความรับผิดชอบต่อ

การบริหารภาครัฐเบื้องต้นของบุคคลที่เข้ารับราชการหรือทำงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจก็คือความรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องมีต่อประเทศชาติในฐานะนายจ้างของตนความรับผิดชอบต่อประเทศชาติอาจแบ่งออกเป็นกรณีย่อย ๆ ได้ดังนี้ (ธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์ และพนมพัทธ์ สมิตานนท์, 2558 : 11)

(1) ความรับผิดชอบต่อรัฐบาล โดยความรับผิดชอบในการที่จะบริหารหรือปฏิบัติงานตามนโยบายที่รัฐบาลแถลงต่อรัฐสภาหรือได้กำหนดขึ้นในเวลาและโอกาสต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงและได้ผลดีที่สุด

(2) ความรับผิดชอบต่อองค์การหรือหน่วยงานที่ตนสังกัด หรือได้รับการแต่งตั้งให้เข้าทำงาน ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดตามที่ได้รับมอบหมายและตามความเห็นสมควรด้วยทัศนคติและจิตสำนึกที่ถูกต้องจนเกิดผลดีต่อองค์การโดยส่วนรวม

(3) ความรับผิดชอบต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการบริหารและควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและของเจ้าหน้าที่ทุกคนในหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่ด้วยการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบแบบแผนการรักษาวินัยและการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ

(4) ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมงานซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในส่วนราชการหรือหน่วยงานเดียวกัน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการประสานสัมพันธ์ช่วยเหลือเกื้อกูลและด้วยความสมัคสมานสามัคคีไม่หลีกเลี่ยงความรับผิดชอบเอาเปรียบเพื่อนร่วมงานหรือสร้างความแตกแยกในหน่วยงานให้เกิดขึ้นโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง

2. ความรับผิดชอบต่อประชาชน งานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นงานที่มีวัตถุประสงค์หลักในการให้บริการต่าง ๆ แก่ประชาชนในชาติให้สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงตนเองและเลี้ยงครอบครัว รวมทั้งมีรายได้เพื่อที่จะเสียภาษีอากรให้แก่รัฐบาลเพื่อใช้ในการบริหารงานและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า สามารถอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนต่อไปได้ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงต้องมีความเข้าใจในเบื้องต้นถึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของงานราชการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ว่าตนมีหน้าที่โดยตรงในการที่จะต้องประกอบรัฐกิจเพื่อนำบริการของรัฐไปสู่ประชาชนอย่างทั่วถึงและให้ได้ผลดีที่สุดเท่าที่จะทำได้โดยอาศัยความรับผิดชอบในตามภาระ หน้าที่ตามที่หน่วยงานต้นสังกัดมอบหมายซึ่งอาจแบ่งออกเป็นกรณีย่อย ๆ ได้ดังนี้ (ธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์ และพนมพัทธ์ สมิตานนท์, 2558 : 12-13)

(1) รับผิดชอบต่อประชาชนผู้รับบริการโดยการให้บริการด้วยความรวดเร็วมีประสิทธิภาพด้วยความกระตือรือร้นและแสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจความเต็มใจที่จะให้บริการ หากมีปัญหาที่พร้อมที่จะช่วยเหลือด้วยความเอาใจใส่ไม่ทอดทิ้งเรื่องที่รับผิดชอบ ในกรณีจำเป็นก็ต้องสามารถอธิบายเหตุผลความจำเป็นที่ก่อให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินการให้เกิดความเข้าใจถูกต้องไม่บอกปิดความรับผิดชอบซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจผิดและส่งผลให้เกิดปัญหาความขัดแย้งหรือเป็นเหตุให้เสียหายต่อภาพลักษณ์ของราชการหรืองานของรัฐได้

(2) รับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรในฐานะตัวแทนของประชาชนโดยการบริหารราชการและงานของรัฐตามแนวนโยบายที่หัวหน้าคณะรัฐบาลได้แถลงต่อสภาไว้ในขณะเดียวกันก็พยายามตอบสนองข้อเรียกร้องความต้องการของประชาชนที่ผ่านมาจากสภาผู้แทนราษฎรเท่าที่จะสามารถทำ ได้โดยมีการประสานสัมพันธ์และชี้แจงทำความเข้าใจกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดด้วย

(3) รับผิดชอบต่อสื่อมวลชนซึ่งมีหน้าที่ในการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบ โดยในส่วนนี้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่ตอบชี้แจงในกรณีที่มีเหตุการณ์หรือเรื่องราวสำคัญ

เกี่ยวข้องพาดพิงถึงงานในหน้าที่ราชการที่ตนรับผิดชอบในขณะที่เดียวกันก็อาจเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภารกิจหรือกิจกรรมสำคัญของส่วนราชการหรือหน่วยงานของตนให้สาธารณชนทั่วไปได้รับทราบผ่านสื่อมวลชนโดยปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยการให้ข้อมูลข่าวสารแก่สื่อมวลชนอย่างถูกต้อง

3. ความรับผิดชอบต่อสังคม โดยที่สังคมเป็นที่รวมของประชากรและเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนที่อยู่ร่วมกันในสังคมเดียวกัน ฉะนั้นคนทุกคนไม่ว่าจะเป็นข้าราชการหรือประชาชนธรรมดาต่างก็มีหน้าที่โดยตรงที่จะช่วยกันจรรโลงสังคมที่ตนอยู่ให้เป็นสังคมที่มีความสงบร่มเย็น มีระเบียบวินัยสามารถที่จะเลือกอำนาจให้ประชาชนทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขซึ่งสำหรับผู้ที่ เป็นข้าราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐยิ่งต้องถือเป็นความรับผิดชอบโดยตรงที่จะทำทุกอย่างให้สังคมของประเทศบรรลुวัตถุประสงค์ในการเป็นสังคมที่ดีดังกล่าวข้างต้นดังนี้คือ (สาคร สุขศรีวงศ์, 2554 : 83)

(1) รับผิดชอบต่อกฎหมายรวมทั้งกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของบ้านเมืองในอันที่จะไม่ละเมิดให้เกิดความเสียหายหรือกลายเป็นตัวอย่างที่ไม่ถูกต้อง ในขณะเดียวกันก็ต้องคอยดูแลรักษา กฎหมาย กฎระเบียบดังกล่าวที่ตนในฐานะที่เป็นข้าราชการผู้รักษากฎหมายหรือในฐานะพลเมืองดีโดยจะคอยสอดส่องมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดละเมิดกฎหมายหรือกฎระเบียบของข้อบังคับ จนเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติและประชาชนได้

(2) รับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน อันได้แก่สิ่งก่อสร้างสาธารณะต่าง ๆ ซึ่งรัฐได้จัดสรรงบประมาณจัดทำขึ้นหรือบำรุงรักษาเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมซึ่งข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่ต้องช่วยกันดูแล รักษาและป้องกันการทำลายหรือฉกฉวยใช้ประโยชน์จากสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าวไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

(3) รับผิดชอบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แก่พืชพันธุ์ธัญญาหารแร่ธาตุหรือทรัพยากรใต้ดินอื่น ๆ เช่น น้ำมันหรือก๊าซธรรมชาติ ฯลฯ ด้วยการดูแลรักษาหรือค้นคว้าวิจัยและนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้วยความระมัดระวังประหยัดและให้เกิดประโยชน์สูงสุดในขณะเดียวกันก็ต้องคอยป้องกันการฉกฉวยประโยชน์หรือฉวยโอกาสของผู้ที่พยายามเอาเปรียบลักลอบนำผลประโยชน์และทรัพยากรดังกล่าวที่มีอยู่เพื่อผลประโยชน์ส่วนตนหรือ นำออกนอกประเทศด้วยการหลอกลวงหรือให้อามีสินจ้างแก่บุคลากรและเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ เป็นต้น

(4) ความรับผิดชอบด้านสิทธิมนุษยชน ได้แก่ การดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะโดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนของกลุ่มต่าง ๆ เช่น เด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการหรือผู้ด้อยโอกาสในสังคมว่ากลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ ควรมีสถานะขั้นพื้นฐานหรือมีสิทธิในการรับบริการใดบ้าง เช่น เด็กควรมีสถานะในการรับการดูแลเลี้ยงดูอย่างปลอดภัย มีปัจจัยเพียงพอและได้รับการศึกษาตามสมควร เป็นต้น

(5) ความรับผิดชอบต่อศาสนาและวัฒนธรรม ได้แก่ การจัดทำบริการสาธารณะต้องคำนึงถึงวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ วิถีประเพณี บรรทัดฐาน ตลอดจนศาสนาของชุมชน หากมีประเด็นที่เสี่ยงหรือล่อแหลมต่อความเข้าใจของสังคม จำเป็นต้องทำความเข้าใจ ละเว้น หรือหลีกเลี่ยงตามแต่กรณี นอกจากนี้ควรสนับสนุนการทำนุบำรุงและเผยแพร่ศาสนาเพื่อเป็นหลักใจของสังคมด้วย

(6) ความรับผิดชอบด้านคุณภาพและบริการ ได้แก่ การจัดทำและบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะเป็นไปตามข้อกำหนดและมาตรฐาน รวมถึงการดูแลรักษาและรับประกันคุณภาพตามสัญญาที่ได้รับมาได้

(7) ความรับผิดชอบต่อสุขภาพและสวัสดิการของบุคคล ได้แก่ การไม่ผลิตและบริการสินค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสวัสดิภาพของบุคคลทั่วไป ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมไม่ก่อให้เกิดอันตรายและมีการป้องกันความเสี่ยงตามมาตราฐานที่กำหนด

4. ความรับผิดชอบต่อตนเอง นอกเหนือจากความรับผิดชอบต่อประเทศชาติต่อประชาชนและต่อสังคมดังกล่าวแล้ว สิ่งที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งซึ่งถือเป็นรากฐานของความรับผิดชอบในการบริหารภาครัฐที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนจะต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองตามหลักทั่วไปที่ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างมักเริ่มต้นจากตนเองก่อนโดยเฉพาะในแง่ของการทำความดีหรือการมีความรับผิดชอบต่อข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐยังไม่มีมีความรับผิดชอบต่อตนเองแล้วจะหวังให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมต่อประชาชนต่อประเทศชาติได้อย่างไร ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อตนเองนั้นอาจจำแนกได้ดังนี้ (ธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์ และพนมพัทธ์ สมิตานนท์, 2558 : 15)

(1) รับผิดชอบต่อตำแหน่งหน้าที่ซึ่งหมายถึง การปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติหน้าที่การงานด้วยความรับผิดชอบต่อภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยมุ่งผลให้เกิดความสำเร็จตามนโยบายแผนงานโครงการตลอดจนวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของทางราชการที่กำหนดไว้ให้ดีที่สุดที่จะสามารถทำได้

(2) รับผิดชอบต่อจรรยาวิชาชีพของข้าราชการด้วยการมุ่งมั่นทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนและให้บริการที่ดีแก่ประชาชนในขณะเดียวกันก็ต้องยึดมั่นในหลักการที่ถูกต้อง ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีที่มีคุณธรรมจริยธรรมและมีภาวะจิตใจที่สูงพร้อม

(3) รับผิดชอบต่อครอบครัว โดยเหตุที่ครอบครัวเป็นรากฐานสำคัญของสังคมและมีส่วนสำคัญต่อการดำรงชีวิต ฉะนั้นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนจึงต้องมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวด้วยการดูแลบารุงรักษาทั้งในด้านการครองชีพและความเป็นอยู่ซึ่งรวมถึงการสร้างความปลอดภัยและความมั่นคงให้แก่สมาชิกในครอบครัวด้วย

วิเคราะห์จริยธรรมกับความรับผิดชอบต่อสังคมของข้าราชการ

ความรับผิดชอบต่อสังคมของข้าราชการ หน่วยงานภาครัฐตามประกาศในราชกิจจานุเบกษาประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2564 ถือว่ามีผลบังคับใช้โดยตรงตามรัฐธรรมนูญไทย พุทธศักราช 2560 สำหรับควบคุมประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรมซึ่งมีสาระสำคัญสรุปวิเคราะห์ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2564 : ออนไลน์)

1) **ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ** อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการแสดงออกถึงความภูมิใจในชาติและรักษาผลประโยชน์ของชาติ ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ เคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

2) **ซื่อสัตย์สุจริต** ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมาย และตามทำนองคลองธรรม โปร่งใสและตรวจสอบได้ ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผิดชอบ มีจิตสำนึกที่ดี โดยคำนึงถึงสังคมสิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

3) **กล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม** กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้องกล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติ และไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง

4) **คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว** ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เสียสละมีจิตสาธารณะ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

5) **มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน** ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วทันต่อเวลา และสถานการณ์ คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รักษามาตรฐานการทำงานที่ดี พัฒนานตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เชื่อมมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

6) **ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม** ปราศจากอคติและไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมืองโดยไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นการให้คุณให้โทษแก่นักการเมืองและพรรคการเมือง

7) **ดำรงตนเป็นแบบอย่างด้วยการเป็นข้าราชการที่ดี** และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ พึงปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตนไม่อ้างหรือใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุผล ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนามาใช้ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย

ประเด็นสำคัญในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนฉบับนี้ได้พูดถึง ข้าราชการพลเรือนผู้ใดจะต้องยึดถือหรือปฏิบัติตามจรรยาวิชาชีพตามกฎหมายหรือข้อบังคับอื่นใดที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ นอกจากจะต้องรักษาจริยธรรมตามที่บัญญัติไว้ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้แล้ว จะต้องยึดมั่นในจรรยาวิชาชีพนั้นด้วย ซึ่งหน่วยงาน องค์กรของรัฐบางแห่งอาจมีระเบียบข้อบังคับเฉพาะข้าราชการที่สังกัดในภาคส่วนนั้นก็ต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของภาคส่วนที่ตนสังกัดด้วย และส่วนท้ายของประมวลจริยธรรมได้บัญญัติบังคับใช้ได้บังคับอย่างชัดเจนถึงระเบียบข้อบังคับดังกล่าวบังคับใช้กับข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้ปฏิบัติงานอื่นให้ยึดถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ด้วย

สรุป

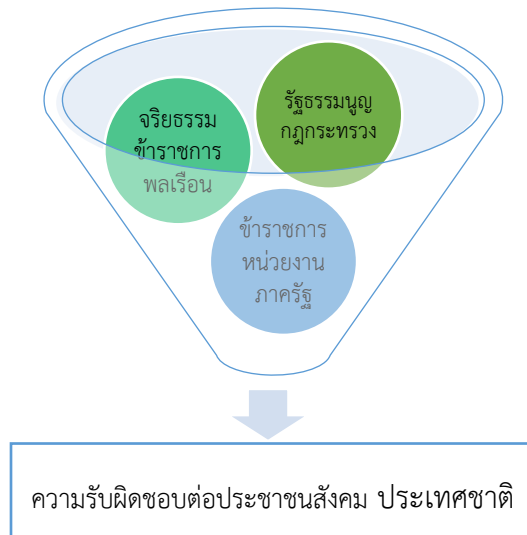
จริยธรรมกับความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานภาครัฐ ในการทำงานของข้าราชการเจ้าหน้าที่ พนักงาน กฎเกณฑ์ที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติตนในการทำงานที่ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม เหมาะสม และยอมรับจะมุ่งเน้นในเรื่องของจริยธรรม ซึ่งจะช่วยให้การทำงานเป็นไปด้วยความราบรื่นและช่วยสร้างความมีระเบียบวินัยให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน คุณธรรมจริยธรรมในการทำงานที่พึงประสงค์ที่ช่วยให้การทำงานประสบความสำเร็จ มีสติสัมปชัญญะการควบคุมตนเองให้พร้อม มีสภาพต้นตัวฉบับในการรับรู้ทางประสาทสัมผัส การใช้ปัญญาและเหตุผลในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบเหมาะสม และถูกต้อง มีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจาและใจ ไม่คิด

ทุจริตคอร์รัปชัน มีความขยันหมั่นเพียร พยายามในการทำงานหรือหน้าที่ของตนเองอย่างแข็งขัน ด้วยความมุ่งมั่นเอาใจใส่อย่างจริงจังพยายามทำเรื่องไปจนกว่างานจะสำเร็จ มีระเบียบวินัย มีแบบแผนที่วางไว้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้ถูกต้อง ถูกที่ มีความเรียบร้อย ถูกต้องเหมาะสมกับจรรยาบรรณ ข้อบังคับข้อตกลง กฎหมาย และมีมาตรฐานทางจริยธรรม มีความรับผิดชอบเอาใจใส่มุ่งมั่นตั้งใจต่องาน หน้าที่ ด้วยความผูกพันความผูกพันเพื่อให้งานสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ความมีน้ำใจ ปราศรณาดีมีเมตตาริจิตต้องการช่วยเหลือให้ทุกคนประสบความสำเร็จและช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์

จริยธรรมในการทำงาน โดยมีกฎเกณฑ์ที่เป็นแนวทางปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และปฏิบัติงานตามระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ การเสียสละ การตรงต่อเวลา และมีทัศนคติที่ดีในการทำงานราชการประกอบด้วย (1) มีความพึงพอใจ รู้สึกเป็นสุข และเกิดความภาคภูมิใจที่ได้ทำงานรับราชการอย่างเต็มความสามารถ (2) รักที่จะทำงานเพื่อประชาชน (3) ต้องสร้างความก้าวหน้าในตนเอง และต่อหน้าที่การงาน (4) ต้องทำงานโดยมีการสร้างศักยภาพ และขีดความสามารถอย่างต่อเนื่อง (5) เราต้องการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศ (6) เราต้องการให้สังคมโปร่งใส เกิดความเป็นธรรมอย่างมีส่วนร่วม (7) ต้องทำให้งานของเรานั้นมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลสัมฤทธิ์ของงานนั้นต้องมีคุณค่า

องค์ความรู้

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์จริยธรรมกับความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานภาครัฐ สรุปเป็นแผนภาพประกอบ ดังนี้

จริยธรรมกับความรับผิดชอบต่อสังคมถือว่าเป็นภาระหน้าที่หลักของข้าราชการและเจ้าหน้าที่พนักงานราชการ พนักงานลูกจ้าง และผู้ปฏิบัติงานอื่นที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานของรัฐ รวมไปถึงพนักงานของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง ต้องยึดถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ทั้งนี้เป็นไปตามบทบัญญัติที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งบัญญัติให้

หน่วยงานภาครัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม และต้องปฏิบัติงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถ ด้วยความรับผิดชอบสูงสุด เพื่อให้เกิดผลดีต่อประเทศชาติและประชาชนโดยส่วนรวมด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ที่สำคัญต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีหรือมีความก้าวหน้าต่อหน่วยงานด้วยความตั้งใจ อุตสาหะเอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการด้วยความภาคภูมิใจเชื่อมั่นและศรัทธา

เอกสารอ้างอิง

- กิริติ บุญเจือ. (2538). **จริยศาสตร์ : สำหรับผู้เริ่มเรียน**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2539). รายงานวิจัยเรื่อง **“คุณลักษณะของข้าราชการพลเรือน”**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงาน ก.พ.
- ธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์ และพนมพัทธ์ สมิตานนท์. (2558). **ความรับผิดชอบในการบริหารรัฐกิจหน่วยที่ 13. เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพบริหารรัฐกิจ**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. (2557). **ทิศทาง การปกครองท้องถิ่นไทยและต่างประเทศเปรียบเทียบ**. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- บุญมี แทนแก้ว. (2541). **จริยธรรมกับชีวิต**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2554). **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์**. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.
- พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธมมจิตโต). (2534). **ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรม จริยศาสตร์และจริยศึกษา ความรู้คู่คุณธรรม**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชกิจจานุเบกษา (2564) : **ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2564**. (20 พฤษภาคม 2564). เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ 109 ง ราชกิจจานุเบกษา หน้า 8.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2554). **การจัดการ : จากมุมมองนักบริหาร**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จี.พี. ไฮเบอร์ปรินท์.
- สุขเมธ เมธาวิทยกุล. (2540). **ปรัชญาเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- อมร รักษาสัตย์. (2530). **ราชการปราบราชการ : มาตรการป้องกันปราบปรามการทุจริตในราชการ**. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.

